

Vol III
No 6

Thursday
17th December, 1953

HYDERABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES Official Report

PART II—PROCEEDINGS OTHER THAN QUESTIONS AND ANSWERS

C O N T E N T S

	PAGES
The Hyderabad Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill 1958	200 248

Note — * at the beginning of the speech denotes confirmation not received

THE HYDERABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday 17th December 1953

The House met at Half Past Two of the Clock

[Mr Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(Ser Part I)

The Hyderabad Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill 1953

శ్రీ యం కొండలెక్కి (కానూరు) -

అధ్యక్ష మహాశయ

ఇప్పుడు ఈ బిల్లుపైన తీవ్రమైన చర్చ జరుగుతోందంటే ఇది చాలా మహత్వగమైన బిల్లు అవుతుంటుంది

مسٹر اسپیکر آب ہندی میں بر رکنوں کو سنا سنا ہے

شرعی ام کدیل رڈی میں جس طرح بلکی میں کہہ سکا ہوں اردو میں ہے کہہ سکا کیونکہ اب مجھے سنا ہا م جس دیکھے جس میں میں رڈو میں بر رکنوں

[Laughter]

مسٹر اسپیکر اب کو جس زبان میں سہول ہو بر رکنوں کے ہیں

ఇప్పుడేమీదే బిల్లు తీసుకుంటే అబిల్లులోని వారి వక్లాలు చాలా ముఖ్యమైనవి కాక మొదలుకొని అంటూ వరకు ఎంతోమంది మొదలుకొని పాతుకుని వరకు ధనవంతుని మొదలుకొని చక్కెరుని వరకు భూస్వామి మొదలుకొని భూనిశ్చేనాని వరకు రదువుకొన్నవాని మొదలుకొని రదువు కానివాని వరకు అందరూ ఈ బిల్లు మీద చూస్తూనే కేంద్రీకరిస్తున్నారని ఈ బిల్లును సురీని అలోచిస్తున్నారని ఈ బిల్లును సురీని శ్రద్ధవహిస్తున్నారని నీరందరికీ ఈ బిల్లుపై చూస్తూ ఉండటం కష్టమని ఆశ్చర్యమని లేదు అందులో ఈ వాయిదా క్లాజు చాలా ముఖ్యమైనది దీనిని సురీని ప్రతివారు శ్రద్ధగా అలోచిస్తున్నారని పూర్వకాలంలో చేసేలా రాక్షసులు అమ్మకము కొరము ఎక్కు మమ్మదమును ముగించారో అలాగే యీ బిల్లుపై బిల్లులో వాయిదా క్లాజు సురీని అమ్మకము కొరకు ముగిస్తున్నారని ఈవాడు అప్పికలం ప్రజలు ఈ క్లాజులోని అమ్మకము కొరకు ఎదురు చూస్తున్నారని అంటే ప్రజలకు యీ క్లాజుపై అంత చూస్తూ ఉన్నారన్నమాట దీనికి ఇంత ప్రాముఖ్యత ఎందుకు వస్తుంది? ఈ బిల్లుపై బిల్లును పట్టించుకున్నా ఎవరి ఆశ్చర్యం?—ఇప్పుడు ప్రతివారూ భూమి ఎంత భంగురంగా?

ఎంత కేసుకొంటారు? అవి అడుగుతున్నాయి పెద్దవాళ్ళు, ధాన్యములు “ఎంతభూమి దిండు కాదు?” అని అడుగుతున్నాయి చిన్నవాళ్ళు భూమిలేదేవాళ్ళు “ఎంతభూమి ఇచ్చారు?” అని అడుగు తున్నారు దీనికి ఇంత ప్రాచుర్యంత ఎందుకు వచ్చింది? ధాన్యములు అదేగాను, “ఇప్పుడు అక్టీవైజ్డ్ కార్మికులూ ౬౪ ధాన్యములే ఉన్నారా? వాళ్ళే దొంగదావాలు చేస్తున్నారా? వాళ్ళే ఎక్కువ కాగువడుతున్నారా? వాళ్ళపైనే ఇప్పుడు ఎందుకు కంట్రోలు చేయబోతున్నాడు?” అని, పదేపేలు, ఇంపై పేలు, “అలాంటివి పరిశీలించే కమిషన్ ఉన్నాడు లేదా?” అనికీ ఇప్పుడు కార్మికుల ద్వారా పెద్దమునేల అక్షలు అక్టీవైజ్డ్ వాళ్ళకు ఉన్నాయి అక్షలు పరిశీలించే మాత్రకాళ్ళు ఉన్నాయి వాళ్ళకు ఏమీ చిట్టా కాళ్ళకు పేలకు వాటాని రోజులు పెంపులలో ఇంకా అనేక పెంపులలో రోజులు అలా కలిపి వాలుగూడు గంటలు కన్నా ఎక్కువవని నేనుచి అభీప్రాయం, పేలవంటివి పరిశీలించే అభీప్రాయం ఎ చిట్టా కాళ్ళకు వారే పరిశీలించుకున్నా ఏమీ ఇప్పుడే కాళ్ళకు ఏర్పించరటా లేదే గ్రూవారము యీవాడు భూమివృద్ధి ధాన్యమిచ్చేవని ఎందుకు పడేందో చూడవలసి యున్నది మాత్రకారు అనేక అవ్యయాలూ చేస్తున్నాడు, దస్తావేజున్నాడు, అక్షలు అక్షలు పరిశీలించున్నాడు పక్షిలు అలర్జిక్స్ ని పెద్దం చేస్తున్నాడు ఏకాన్సి అక్షం చేస్తున్నాడు ఎంతో ధనం పరిపాలిస్తున్నాడు లేదేనీ మాన్సు ముందరినీ వాళ్ళకు ఉన్నాయి ఇంతకుంటే వివరణగా ఉన్నాడంటే వాడుండగా యీభూమి ఉన్నవాడేనీవని ఎందుకు పడేంది? అన్ని వ్యక్తులకు మళ్ళీనే వ్యవహారముకాదా ౬౪ వ్యక్తి కాదా? అటువంటి వ్యక్తులు దీనిపై వని ఎందుకు వివరించే దీనిని మనం అలోచించాలి దీనికి కారణం ఊరి ౬౪ వాళ్ళకు పదేపేలు పరిపాలించి, ౬౪ రోజుపరిపాలిస్తున్న వ్యక్తులలో అదేని ధాన్య నిక్షేపం ఏమీ కావాలి? వాళ్ళు లేదేనీ గడుదానికి అధారం వుండదు షీల్డ్ చచ్చిపోయిందా అదేనీ ఉంటుందా? ఏమీ మిగులు కాని భూమిఉన్న ధాన్యమిచ్చేవారే అ భూమి ఏమీ కాదు అ భూమి లేదేని ధాన్యమిచ్చే గొడుగులకు వస్తుంది అకుడు అమీందారు అయితే అదే కరువార అదే గొడుగు అమీందారు అవుతాడు అంటే అ భూమి అ వంశానికి, వంశ పారంపర్యంగా వస్తుంది భూమి అ వంశానికి పెట్టారేదీనా ఉంటుంది అందుకొకట యీవాడు ప్రతివాడు భూమి గొడుగున్నాడు దేనిలో అనేక వ్యక్తులు ఉన్నాయి కనుక ముందు చేస్తాడు వుండేనే వెళ్ళుచి చేస్తాడు కనుక వస్తుందనిచేస్తాడు కంటిరి కంటిరి వని చేస్తాడు వాకరి ఎట్టు ఉంటుందా మాత్రకారు వర్తకులు చేస్తాడు పూర్వము అ వ్యక్తులపై కొంటేషన్ సాపై టెంట్గా వని చేస్తుంటే కనుక చేస్తాడు సావనానికి ౬౪ మందాన్ని వామిందామి ౬౪ ఎట్టు కొచ్చుచి వాడు ఇప్పుడు ఎవరివంటు వారు చేసి, వాకరి కారణమే ఇరలువందలవని కొచ్చుకొనేవాడు ఇట్లా అందరూ కొంటేషన్ కలిగియుంటే వారు పూర్వము సంఘము కొరకు వ్యవహారము చేసేవామిందా భూమి ఉంటే కొంత కావాలి అ భూమివృద్ధిగంగా వచ్చింది ఇప్పుడు భూమిలకు మాత్రకారు పెట్టివారు ఎవరైతే సంఘానికి ఎక్కువ విషయ ఇస్తారో వారికి ఈ భూమిలకు దుష్కారానికి ఇచ్చేవారు అట్టి అదాయాన్ని సంఘ వ్యవస్థ కొరకు ప్రయోగించేవారు కాదు కాదు పెట్టేదేములే వని అ భూమిలకు పూర్తిగా వ్యవహారముచేయకొనేవారికి అప్పగించారు ఇప్పుడు ఇంత అదాయం వచ్చేట్టుయితే కూలీలకు ఇంత యివ్వాలి అని ఉంటే అ విధంగా సమాకార సంఘం వద్దకి వ్యవహారము చేయబడిన ప్రతిభూమి వచ్చిందవార పైవల ఉత్తరీ అయి, ఉత్తరీ పరిశీలించే విధము వచ్చివచ్చియుంది

ఒకటికంటే మరొకటికంటే పొలములో చీరకకు దుబ్బు సమస్య వచ్చిందే జాతీయ ఎంపికలకు కూలీ యిస్తే అంతమంది కావడం మొదలుపెట్టారు చీరకకు వంద ఎకరాలు ఉన్నా ఎమీ కష్టపడకుండా, ఎమీ ఎవీ చేయకుండా కూర్చోవచ్చునంటే బ్రతికే అవకాశం కలిగిందే ఆ ధూమి ధూస్తామి తప్పిపోయినా ఆ కుటుంబం వారితో వచ్చుందే అందుకేనే ధూమిని కొలుకున్నాడు కాబట్టి ఈ ధూ సమస్యను ఎరివ్వలేదంటే యున్నది దోహాదా ప్రభుత్వము కర్నూలుకు యీ చిట్ట కాల్వేరు యజ్ఞాకారప్రభుత్వముకకు ముందే ఇదే వచ్చిందే ఈ సమస్య కుండు పట్టాగంజాలో ఉత్పత్తి అయిందే ఇప్పుడు ఈ కుండుపట్టాగంజా తేహసిలీ ఈ ధూ సమస్య ఎరివ్వలేదు కోమునాథా కృషి అరిగిందే మార్గదర్శన కమిటీ వచ్చిందే, పరిశ్రమ కమిటీ వచ్చిందే కాని ఇంతవరకు ఈ సమస్య ఎరివ్వలేదు కాల్వేరు పనే సంకర్షణకుండుని వ్యాయాన్ని అవ్యాయంగా, అవ్యాయాన్ని వ్యాయంగా పరీక్షించే వక్రత్వంగా మార్చడో ప్లీడకు ఉన్నాడు కాగా ధూమి పుంజుకొని ఎవరెవరూ చేయక పోయినా ఆ ధూమి రిపేరీ ఉండాలనే ధూస్తామి ఉన్నాడు రకకు ధూమి కావాలనే రీడవాడు ధూమిలేనివాడు ఉన్నాడు ఈ విషయం ముఖ్యమైనదే ఈ కథలు హ్యాపీవర్సాంట్స్ ఎమీ ఉన్నది ? సేను వాడించడానికి గాని అక్సీటిండడానికి గాని ఏలబడలేదు దీనిలో హ్యాపీవర్సాంట్స్ అక్కడ ఎమీ ఉన్నది ? మగ్గ్ అని ఉంటే రిటనార వాళ్ళియవకు పెళ్లకుండా మకరములతో కలసివచ్చకుండా ఉంటుందే సేను కేంము సేనుకు చేయడానికి ఏలబడలేదు యదాశ్చనైవ విషయమును మీముందర పెట్టడానికి ఏలబడ్డాను ఈ రిల్లర్వారా ధూస్తామిల వర్షముని ధూమి తీసుకొని ధూమి లేని వాళ్ళకు యివ్వాలనే ప్రశ్నకముగదా ? ఈ రిల్ల వస్త్రీ, వాస్తవానికి రాగం ఎరిగి అనేక సమస్య ఒక బహింవారుకు ధూమి ఉంటే, యీ రిల్ల ముందరి కలియగానే అతని ధూమిని రక కొడుకులపేరుమీద కొంత పంపి సేసేవాడు ఈ ప్రకారం చేసినవరకువార ధూమి ఏమి మిగిలారుంటే? ధూమి మిగిలేకదా, ప్రజలకు వచ్చేదే ఈరిల్ల ప్యాన్అయితే ఎంత ధూమి మిగిలారుంటే మీరు తొలుతు అసంగ్గీ ముందుకు రెక్కలు వచ్చాయి అయితే యీ రిల్లర్వారీ కుటుంబములకు ఏకైకే ఉన్నాడో అదే ఎంత ఉండాలనేదే ఒక సమస్య ఎవరిమీ వందలు కావాలని ప్రభుత్వంవారి పరలాలో ఉండి సేను ఎస్సెయింజనెండు ఉండాలనే పరలా పెట్టాడు అప్పుడు "అంతా కుటుంబములకు రెక్కలని తెలుసుకున్నారా, మరి మీరు ఎక్కువ పుండాలని తెలుసుకున్నారు ఎవరి మీ ప్రశ్నకం?" అని అడిగారు కొందరు అప్పుడు సేను ఇక్కడ మార్చుకొంటే దిక్టేకంలో అవకాశంకోసం దీనిని పెట్టాడు ఇదే మంజూరు అవుతుందని ఆశలేరు కుటుంబ ములకు ఎవరిమీ వందల్లోవా ఒకటి, వచ్చిందే వందల్లోవా ఒకటి వా పరలా మంజూరు అయితే గదా ? అని అన్నాడు

ఎవరిమీవందల రూపాయలలో బడుగులకు మునుపప్పులు బ్రతికాలంటే పుంజుకుండు చేసేవాడు ఏమి పాపము చేశారని అడుగుతున్నాడు రోజుకు వాయిగుంటలు మనిచేసే విహామములయిన చేసే అధీపపు, ఉద్యోగస్తులు రోజుకు అంతంత శీతాలు పంజాయున్నాంటే రోజు అంతా మనిచేసే పుంజుయిదారుడు రోజుకు వచ్చిందే అజ్ఞాలు పంజాదించడానికి వాడు ఏమి పాపం చేశాడని అడుగుతున్నాడు

కుటుంబమునకు ఎక్కువ ప్రయోజనము, తక్కువ శ్రావ్యము కుటుంబములకు ఇంత ప్రయోజనము ఏ దొరకునుకూడ ఈ కుటుంబములకు అనేది కొంతవరకు అని ముగిసినప్పుడు యాకాలవద్ద నిర్ణయము చేసినప్పుడు కుటుంబములకు ఎవరిమీదనుంచి రూపాయలు అంటే మాటికి ఎవరి రూపాయలు ఖర్చు అయ్యిందని తెలిస్తే ఖర్చు మాటికి ౫౦ రూ. ఉండవచ్చు వ్యయంగా చేస్తే మాటికి వదిలీ రూపాయలు ఉండవచ్చు కాబట్టి ఛాన్సిలీ వాళ్ళింటికి ఎంతవరకు ౬౫% అందుకో వచ్చు దానిపై ఓటింగు వస్తేవచ్చుదు ఎటు ఓటు పెట్టెనుకుండు కూర్చున్నాడు నాకు నుండు ఇంజను లేదు, పెనక గ్రేకు లేదు, పేసు స్ట్రెంచ్మెంట్ (Laughter) ఒక గొర్రు వస్తేవచ్చుదు ముద్దామరగా ఇక్కడ వదిలీ వ్యయము చేసేవారు తరచు అన్నరు అది ఏమిట కావచ్చును దాని పేరు పూర్వము వ్యయమును చేసేవాడని ఇప్పుడు ఇక్కడకు రావడంతో మునిషినిపెట్టి చేయిస్తున్నాడు ఛాన్సిలీయర్లు అదాయము ఖర్చు వాళ్ళు చేసే వ్యయముపు ఎక్కువ అట్టి గుంటుం ఇక్కడ కొన్ని రకముల వ్యయము వద్దులు లేళ్ళును చూస్తూను ఇప్పుడు పేసు మునిషినిపెట్టి అదాయము చేయిస్తున్నాడు నాకు కొంచెపుర ఎకరాలు దోధవరా తనీ తానిపెట్టిన ఎకరాల ఏకేవరదా తరీఫులున్నాయి ఇవిగాక కొంచెపుర ఎకరాల కొంగారుల ౧౬ ఎకరాల కింద ౨౬వూర ఎకరాల మేర్క, తరపుర ఎకరాల కంటేధామి మొత్తము ౧౧-౨౦ గుంటుల ఛాన్సిలీ ప్రస్తుత పేసు మునిషినిపెట్టి చేయిస్తున్నాడు అంటే మునిషినిపెట్టి అయితే యా వద్దకి ప్రధానము వ్యయము అభ్యుదయమునకు నాకు మొత్తము ఛాన్సిలీ ౧౧-౨౦ గుంటుల ఉండి దానిపైనే అదాయము ౧౬౨౯౯ ౬, ఖర్చు ౬౬౯౯ ౦౫ ఉండి ఖర్చు మిగిలిన ఏమిటంటే నిస్తు కొంచెపుర ఎర్రెంటు, ౫ ఎర్రెంటు విత్తనాలు, ౩వూర విర్రెంటు ఎరువులు ౧౨వూర విర్రెంటు ఎరువులకు ఖర్చు, ౮ అర్రెంటు తోళ్ళు కూ ౧ ఎర్రెంటు వినియోగము ౧ కూ విర్రెంటువిర్రెంటు ఖర్చు, ౫ విర్రెంటు కూలీలకు ౩౩ విర్రెంటు తోలీలకు మొత్తము ౬౫ విర్రెంటు ఖర్చుఅభ్యుదయ ౩౫ విర్రెంటు మిగులుతుంది

చింతకాయరెట్టి అనే అర్రెంటు వ్యయంగా వ్యయముచేస్తాడు అతనికి ౨౦ గుంటుల కాగయల్, ౨ ఎకరాల కేరీ, ౨ ఎకరాల కుంబే మొత్తము ౯వూర ఎకరాల ఛాన్సిలీ ఉండి అర్రెంటు ౧౨౯౧ రూ. ఖర్చు ౧౨౯ రూ. అంటే ఖర్చులు ౧౫ ఎర్రెంటు అభ్యుదయ ఖర్చు మిగిలిన ౧-౪-౦ నిస్తు ౫-౦-౦ విత్తనాలు, ౫-౪-౦ ఎరువులకు, ౧-౦-౦ వీర్లర ౨-౮-౦ కూలీ మొత్తము ౧౫ విర్రెంటుఖర్చు అభ్యుదయ

చింతకాయరెట్టి అనే వానికి మొత్తము ౪౬ ఎకరాల ౩౨ గుంటుల ఛాన్సిలీ ఉన్నది అర్రెంటు వాయిగు అర్రెంటు వ్యయముచేయిస్తున్నాడు అతనికి ౩-౧౨ గుంటుల దోధవరా తరీ, ౩-౦ ఏకే వరదాతరీ మొత్తము ౬-౧౨ తరీఛాన్సిలీ ఇవి గాక ౧౨-౨౦ కేరీ, ౨-౦ కాగయల్, ౧౨-౦ తోళ్ళు, ౧౧-౦ కుంబే ఛాన్సిలీ ఉన్నది అతనికి అదాయము కొంచె పేసు, ఖర్చు వదిలీవచ్చు వందలు ఉన్నది అంటే ఖర్చు ౫౫ విర్రెంటు ఉన్నది

అదేకేరీవాళ్ళకు మొత్తము ఛాన్సిలీ ౧౯ఎకరాల ౩౪ గుంటుల ఉండి అదాయము ౧౨౯౧ రూ. ఖర్చు ౨౨౩ రూ. మొత్తము ఖర్చు విర్రెంటు ౩౪ ఉండి కుంబేతో ఒక మునిషినిపెట్టి అదాయము కావాలి అప్పుడు ౧౫౦ ఎకరాల ఛాన్సిలీ ఉన్నది దానితో ౧౫ ఎకరాల దోధవరాతరీ, ౪

ఎకరాల ఎకో ఘనా తరీక ఎకరాల బాగ్, కర ఎకరాల ఖమ్మి, ౮౦ ఎకరాల కంపెడెండే
అరేపె ఎక్కలు అదేగెరె గర, ౨౦౦ రూపాయల అదాయము, రూ ౧౩,౮౩౨-౮-౦ ఖర్చు చూపించారు
దీని ప్రకారం ౯౪% ఖర్చు పెడుతున్నానన్నాడు అతనికి ౨ అక్షరకు పైగా రెస్ట్రెంట్తో
వున్నాయి అయితే కొడుకు సోషలిస్టు అయితే లెక్కలు చూపించేటప్పుడు ఎక్కడ ఖర్చు
చూపించానో రివ్యూలో అంటాడు తేజహాజీ ఈ లిస్టు ప్రకారం గుంటేసుకుందొకని భయము
ఈ లెక్కలుగోక యంకా కొందరి పెద్దమనుష్యుల లెక్కలు వావర్ల వర్గ వంశస్థులతో పోలివున్నాయి
వాళ్ళిద్దరి ప్రకారముచూస్తే మూడోసైటింగు చేసేవారికి ఖర్చులు ౬౦ ౬౫% తక్కువ వరకు
వే వాడు బాగ్ అవగడమే మూడోసైటింగుఖర్చులు రూ ౮౦౦ వాలకు అందుచేత పేను
ఎవరూ? రూ ౧౨౦౦ అని పెట్టెను రూ ౧౨౦౦ ౬౫% ఇక ఎంతవరకే వుండును కాని
తక్కువ భూమిలో వ్యవసాయముచేస్తే తక్కువ అదాయము పరిగా రారు ఇదే విషయంబడితము
అరింగు అంటే పరిపూర్ణమే ఇప్పుడు దీనికి లాండ్ రివీయ్ ముఖ్యత వేస్తున్నాడు కుటుంబ
ముహమ్మి గురించి ఇక్కడ ౬౪ భాగం వారు ఏమీ మీద విద్వయంపాలించువ్వారు కొందరు
ఎకరాలమీద విద్వయంపాలించువ్వారు ఈ రెండు వ్యవస్థలలోకూడ తోకాలంటాయి దేనిలో
తక్కువ రేతా వుంటుందో దానిని తీసుకొని మనము విద్వయం చేయాలి

రాయచూడగ వచ్చిన తరువాత కూడా వారే వలస ఎక్కడ ప్రయోగశలము కనబడు
భూమిని ముక్కలు చేస్తే ఎక్కువ వలస వందరంటున్నారని పేరు అనుభవముతో చెబుతున్నాను
౨౨ ఎకరాలలో ౧౦ మెర్లలు వర్ష వందాయి ఇదే నమ్మండి, నమ్మకపోయే భూమిమీద
క్రమచే పనిచేస్తే బాగా ఎండుకుంటే ఖర్చులు తగ్గుతాయి మూడోసైటింగు చేసేవారికి
ఎంటరెప్రైజ్, ఖర్చులు ఎక్కువ మనము ప్రతిదీ నిర్మాణ దృష్టితో చేయగోవాలో ఎవ్వళ్ళు
లాండుకోవడం వాళ్ళవచ్చి ఆ లెక్కలు అడు చేయాలంటే త్వరగా తీవ్రపు ఏదో సామెత
చెప్పవచ్చు, అయిర్వాయులలో అలవర్షక ౬౦ ఏళ్ళు, మొగడొళ్ళ ౩౦ ఏళ్ళు, బాట్రాయం
౧౨ ఎళ్ళు అప్పు నిధంగా అవుతుంటే దీనిలో గ్రూపుల పీటర్లుటలు కొన్ని ఇక్కడ చేయాలని
అక్కడ చేయాలని అంటారు కాబట్టి ఈ లాండుకువీడవే వలస మనుల ఇతరగత లెక్కలు
పరిగోతీవు వావర్ల ఈ లెక్కలు చాలా వున్నాయి వంగల మల్లాదెడ్డికి ౨౫ గుంటలు
దోస్తాన్ భూమి వున్నదే ౧-౧౪ గుంటలబాగ్, క-౨౦ తేగడి, ౧-౨౦ కంకె, దీనిలో అదాయం
రూ ౧౬౮౧, ఖర్చు రూ ౩౬౨, అవగా ౨౨% ఖర్చులు గుల్లలింగారెడ్డికి ౨ ఎకరాల
దోస్తాన్ తరీ ౮ గుంటలు బాగ్, ౮ ఎకరాల వర్షభూమి, అన్నెడ వోకభూమి, క ఎకరాల కంకె
రూ ౨౧౦౨ అదాయము, రూ ౨౬౨ లు ఖర్చు అవగా ౩౫% ఖర్చులు, వంగల లింగయ్యకు ౩
అకరలు ౬౪ తేగడము, ఇంటివాళ్ళ ఇద్దరులో వ్యవసాయంచేస్తాడు భూమి ౩౦ ఎకరాలవుడి,
రూ ౩౯౦౦ అదాయం, ౯౪౬ ఖర్చు, అవగా ౨౬% ఖర్చు వంగల లక్ష్మయ్యకు ౩ అకరలు, ౬౪
తేగడమీద వ్యవసాయంచేస్తాడు, మొత్తం భూమి ౨౫-౩౮ ఎకరాలువుడి అదాయం రూ ౩౯౦౦,
ఖర్చు ౧౦౮౫ అవగా ౩౦% ఖర్చులు వారాయలరెడ్డికి ౩ అకరలు, ముగ్గురు తేగడాళ్ళు, మొత్తం
౩౬-౨౯ ఎకరాలు, అదాయం ౩౨౨౨ రూపాయలు, ఖర్చు ౧౬౨౪ అవగా ౪౮% ఈ నిధంగా
లెక్కలు తీయటం చెప్పించుకొనివచ్చేవలస కాదు వాళ్ళిద్దో అక్కడికి తోయి ఇంస్పెక్టర్ అడుగు
తారు, వాళ్ళకు తెలియదు

مسٹر اسپیکر - اب تک ۲۰ - سٹ ہو چکے ہیں اب اور کیا وہ لکھے ۔
سری ایم - کنڈل رائے - میں سوچ رہا ہوں کہ گھنٹہ ۱۰ ول سکا ہوں ۔
مسٹر اسپیکر - ابھی تک آپ کا ویسٹ لے چکے ہیں ۔

سری ایم - کنڈل رائے - میں اب صرف آدھ گھنٹے میں جم کر دیا ہوں ۔ سرے اور
اسسٹنس ہیں ۔ میں ان اسسٹنس کے وقت زیادہ ٹائم نہ لےا ۔ اس وقت دو دو سٹ
میں جم کر دوں گا ۔ لیکن اب یہ موقع دے کیونکہ ۴ سب اہم ہے ۔

مسٹر اسپیکر - بہر حال وہ کال لے کر رکنوں کو حلقہ میں لے جائے ۔

سری ایم - کنڈل رائے - میں حلقہ میں کرے کی کونسل وکر رہا ہوں ۔

سر می معصومہ بیگم (سا علی بند) - مسٹر اسپیکر - ارسال میں اردو اچھی طرح
جانے ہیں ۔ اگر اردو میں ترجمہ کریں تو ہم سب سمجھ سکتے ہیں ۔

مسٹر اسپیکر - میں نے ان سے کہا تھا ۔ لیکن وہ تسلیم ہی میں ترجمہ کرنا
چاہتے ہیں ۔

سری ایم - کنڈل رائے - جس میں اپنے دوسرے اسسٹنس کے موقع پر اردو ترجمہ کروں گا ۔

అయితే పేరు కూడా కేవలం ఒకటి వచ్చింది కూడా. వారి ఎంతవరకు వచ్చిన నిర్ణయము
అప్పుడుంటేనే సమస్య దానికి వచ్చిన తర్వాత దొరలకు దేశముమీద కొన్ని రుణం
కూడా వుంటుంది అప్పుడాక్రం అప్పుడుంటే ఎవరి ఇరగడు కాగా కష్టమే వున్నారాయన వేసినాళ్లు
ధూమంబుగాక సోమరిపరులవ్వతో ఆధూమంబు తోళ్లుంటేనే కష్టమే తోళ్లుంటున్నారా
ఇక తోళ్లు తోళ్లుంటుంది ఎంతవరకుంటే తోలియదు వా ధూమం తోళ్లు వేస్తాడు ఒకటి ధూమం
వున్నదే పేరు సమస్య వచ్చిన తర్వాత వేసినాళ్లుంటుంది అప్పుడ అప్పుడు ధూమం వున్నదే దా
భవనా వందలమంది 10 ఎకరాలు వద్ద వందలమంది క్రమ వేయదు సర్వేసమస్య ఒకటి
వచ్చు ఒక యకంకు కోటా అతనికి మిగిలి 1000 ఎండుంటే అతని ప్రభువు ఒక
సోమంబుకు ధూమం దొస్తే వారుగవ్వకపోతాలోక మంతం పెనం వందలమంది దూరం
వచ్చి కదలితే పేరు వున్నారాయన

సమస్య ఈ తోళ్లుంటున్న రుపారీజా వేయాల అతనివందల కొడు కష్టమే వేసినాళ్లుకు
ఎక్కడ ఎందుమంది సోమరి పోతూ తోళ్లుంటుంది ఏమీ తోలియదు ఎవరూమిచ్చి అనే వేయకా
ప్రాదక్షణ, ప్రాదక్షణ అంటే వారు ధనికులు వేస్తే ప్రాదక్షణ పోతుంది కదలేక దూరం
వైతంబు వచ్చింది కొద్ది యంతాలోక 1000 ఎకరాలు ధూమంబుతో దానిలో 900 కం ఎకరాలు
కుప్పించి ఎకరాలు కుప్పించి ఎకరాలువుండే దానిలో దూరం ఎండు దూరం 1000 కుప్ప
అప్పుడుంటే ఈ నిధిగా వుంటే ఎక్కడ ఉన్నట్టి వేయడమోగా? పోయిన వేయడమే అర్థమే
పోతే కొడుకు ఎందుకొకటి ఒక మువ్వవాన్ని కూలికి పట్టి పోతాళ్లు అప్పుడునే ఏకమంబువుంటుంది

పాఠశాల వల్లంతా రాబోవని అదే విషయమే. ఆ విధముగా భూమిని పెడతే పొట్టర్ని ఎక్కడ చేడత పాఠశాల ఇచ్చి ఎడమిరుకొంటున్నట్లుగానే వుంటుంది. ప్రాదక్షన్, ప్రాదక్షన్ అని ఇంట్లోనుంచి అంటే అవుతుందా? శాస్త్రాలవలన ఏమీ కాదు. రామమూర్తియ్యన ఇంట్లోనూ 'టామాటా' అని అంటే 'యన్ గ్రీన్', అంటే రామమూర్తియ్య అని కాదే. 'రా' నా అందాన ఎవరేనో వానికి వ్యాధియయితే అధిమాము కుంగిలి అప్పిచ్చికో వస్తే దేశము రాగు ఎదురుండే అంతేగాని అక్కడ భూమి పెట్టకాని హైదరాబాద్ లో దిశస్థిరము చేస్తూ కూర్చుంటాంటే ప్రాదక్షన్ ఎక్కడకాదు అక్కడ మనిషిని పెట్టి వేయించడం ఇక్కడ ఏటిలో వచ్చి కూర్చోవడం ఈ విధముగా వుంటే కమ్యూనిజం కాదన్నం లేదు? తీసుకొన్న టెక్నిక్కు కొత్తగానో ఎక్కినది భవనంపైపు నో, కమ్యూనిజం ఇక కాదన్నం లేదు? అదే కాదుగా వుంటాంటే ఎంతో అభివృద్ధి చేయాలి అన్నది దేశం కాగుతున్నందుండి గ్రామాల్లో భూమిని పెట్టకాని హైదరాబాద్ లో కూర్చోని అదే చేస్తాము, అదే చేస్తాము, వకాల్ చేస్తామంటే ఎవరి బ్రతకావడం వుంటుంది? స్వంత కట్టి పెద్దన అంటే ఏమిటి? ఎప్పుడైతే వాగ్ధిలో స్వంతగా భూమిని వేయడం చేయవలసి వానికి ఇంట కాగా వింటున్నందుండి ఇక్కడ ఒక అవకాశం మొలకగా కలుస్తుంటే గ్రామాల్లో చొక్క మండ్లవుచ్చులు, పైదొడ్లువుచ్చులు, ఏటిలో కూర్చోని వకాల్ చేస్తాము, పైకేటికినీ వుండే కాబట్టి వాళ్ళు కూలి పెట్టి వేయించుకునేందుకు అవకాశము వుండాలి, కేపు వకాల్ పోయినా, మొలక దిగి పోయినా, ఆ కాపు భూమి పోలే ఎద్దాగుంటున్నాడు కాని అక్కడ భూమి అవకాశం కాదుకదా మేమింటూ కొద్దికేవాళ్ళుంటుంటే ఏమీ లేదుగా? ఈ విధముగా అయితే ఈ భూమివల్ల ఎద్దాగు పరిస్థితియవుతుంది?

— عوامی ملک سے عوامی ملک : عوامی ملک سے عوامی ملک

ఇదే వాక్యకాలమునుండి వున్న రోగము ఒకేసారి ఎద్దాగు పోయిన దానిని క్రమముగా పోగొట్టుకోవాలి అంటారు పెద్దలు. ఇదే విధినినే సమకాలీన రోజులొక మూల వాటికే అవకాశము కలిగే చూడు ఏమి అదే శరీరమునకుంటే వచ్చిన రోగానికి ముందుపెట్టి సరిపోయిందే గాని, ఇంకా కాలరాసాంటే పూర్తిగా ఒకేసారి ఏళ్ళు పోయికుంటే ఎద్దా? నిప్పుంటుకొన్న యింటికి రోజులొక రిండేడు ఎప్పుడు బాధ్యుంటే ఆ ఇంట్లో బాధకాక మరేమిగలదు?

అయితే ఇద్దరు ఈ కుటుంబములములో ధారామీద నిర్ణయము కావాలని ఒక మూలము వచ్చిందే ఏమి ముని వేసేదేమంటే దీనిలో భూమి నిర్ణయమునక, దొరొనిర్ణయమునక వారాలేదా వుండి దీనికి తక్కువ భుషన్ వలన మును కాపు అక్కడ ఒక కెకాడుకే చేసేవేస్తే ఎవరి వలన గాని ఇవారు రాదు అటువంటివారు ఈ తొత్తునిచ్చి తరువారు చేయాలంటే ఎవరి అనుమతిగా అలోపించండి? ఏమి ముని వేసేదేమంటే దాని వలన ఎకకాల తొత్తులు అనినోమొలక పరిగెనేవు. ఒక ప్రాంతంలో అనేక రకాల భూమి వుంటుంది కాబట్టి రెక్కలలోను అనినో మొలకలోను ఏక్కెలు కప్పువు ఒక గ్రామంలోని భూమి పడి కరువుగా వుంటుంది కాబట్టి కుటుంబములము నిర్ణయించడములో కాగా అలోపించి చేయవలసి యున్నది ధారా నిర్ణయం వేస్తే కాగానే వుంటుంది దానివలన దేశము రాగు విడుతుంది ఈ కుటుంబములము రోగం

వా అంతర్వాప్తి బట్టి రూ ౫౦౦ లు పరిహార రూ ౧౫౦౦ లు వుండాలి 33 ఖర్చులు పోతాయి ముంక్కోనేం గు చేపేవారే ౬౦ సోమరిపోతులకుతో ౧౦ రూకా ఖర్చులు పోతాయి కాబట్టి ఖర్చుతో పక్షా రూ ౧౫౦౦ లు వుండాలని చెబుతున్నాను ఇంకా వా సవరణలో చేస్తున్నది వెళ్ళ ధూమి అవ్వలేదన్నా ౫౦ ఎకరాలు ఇతరం ౨౪ నుంచి 3౫ ఎకరాలు, ఖమ్మి అవ్వలేదన్నా ౧౫ ఎకరాలు వేండ్ల రకు ౧౫ నుంచి ౫౦ ఎకరాలు తరీ ఎక్కి ఫాన్లు అవ్వలేదన్నా 3 ఎకరాలు ఇతర ౪ నుంచి ౬ ఎకరాలు దో ఫాన్లు అవ్వలేదన్నా ౫ ఎకరాలు ఇతరం ౫ నుంచి ౪ ఎకరాలు బాగాలో ధూమి అవ్వలేదన్నా 3 ఎకరాలు ఇతరం ౪ నుంచి ౫ ఎకరాలు అని సేవ ఎంపెండుమెంట్లు చేస్తూను ఇందులో మీరు అనుకున్న రూ ౫౦౦, మీలే పంట పండేలో ఈ సవరణ న్యాయస్థుడును పూర్తి మనవి చేస్తున్నాను ఎందుకంటే దానిలో మం"గా క్రమం చేసి పండించేవారు కాకుండా సోమరితనము కలవారయితే రూ ౬౦౦ కూడా కాస్త ఇప్పుడు ఈ కుటుంబములొచ్చి నిర్ణయము చేసేటప్పుడు ఆ ధూమి ౬౪ తేల్పండిగానీ ౬౪ ప్రాంతానిదే కాదు కొందరు తిన్నులు అధికంగా చేసుకొని నిర్ణయించాలంటున్నారని కాస్త సరిగా చేయటంతో వచ్చునుతరుండి సోమరితనము వలన దోషము అభ్యవృద్ధి కాదు కాబట్టేనే మనవి ఏ నిధముగా వుండాలి? ఎవరిదో ధోవతులు వుండేవారు క్రమంగా వారు కొవడు రెండు దోవతులవువారై యితే ౬౪ తేల్పి ఉరుక్కొని ౬౪ తేల్పి కొని క్రమంగా వాడుకందారు ఎక్కువ ధోవతులవువారినీ నిర్ణయించి ఎక్కువవుతుంది కాబట్టి అటువంటి సోమరిపోతులు కొకుండా క్రమం ఏ చేసే వారే పంపి ప్రాకర్లకా ఎక్కువగుతుంది దోషము అభ్యవృద్ధి వేండుతుంది కనుక ప్రయత్న వార్లుకా ధూమి వేండ్ల రూకాలి

కొలుపొమ్మను బేదలు చేయడములో మళ్ళీ సవరణలు వచ్చిందని తెలిసింది అది తర్వాత వచ్చింది మాకు తెలియలేదు బేదలు చేయడానికిగాను మొదట ఫామిలీలోగ్గింగు 3 అవ్వారు, కొందరు రెండవ, ౬౪ తేల్పి అవ్వారు మొదటి సవరణ మార్తము సమంతసము గానీ వుంటుంది కైరుగుని రాధకాయమును సూదామ ఇది ముందు క్లౌజులో తేలిపోతుంది ఒకటివల్ అపెండుమెంట్లు ప్రకారము మూడు కుటుంబములముల బేదల్లో కొరకు ౬౪ కుటుంబ ఇతరము తరకు వుంటే కాగానీ వుంటుంది

ఇక్కడ పూర్తిని ప్రస్తావించి దీనితో కాదు కైవాలో ఆ నిధముగా ఉన్నది, అమెరికాలో ఈ నిధముగా వున్నదని చెప్పుకుంటా, ఫీల్డ్ మినిష్టరుగారు అవ్వలేరు అప్పుడు మొదటనే చెప్పారు "దో, కొం పూర్" ముం పమరికించి ముము చేసుకొనాలన్నారని ఇది వాలో బాగున్నది ఎంత దిలికంగా వున్నది కాని ఆ మాటలు పూర్తి అభిమాను వ్యవస్థలో గానీ యదార్థముగా ఆచరణలో పెట్టి వస్తుందో పూర్తి ముఖ్యతాయి

ఇంకా సేవ ఎక్కువ మాట్లాడే పాకుంటే అందుచే ఈ కిల్లును తెచ్చిన అసలుతో ఫీల్డ్ మినిష్టరుగారికి కోరేమంటే సేవ తెచ్చిన సవరణ ఎక్కడో వున్నదో దానిని అంగీకరించి కుటుంబములము నిర్ణయించుమని కోరుతున్నాను తరువార తర్వాత మూడువల వలన వాలో అవ్వకొలువ్వులు రుద్దు ఖర్చు, కాపూరణం మిషన్ దాని వలన

معلوم ہوا ہے کہ اس ملک میں سنگ برس (Paying business) کا کاروبار اگر کوئی ہو سکتا ہے تو وہ زراعت ہے اس سے چھریں کاروبار اور کوئی نہیں ہو سکتا اگر فی الحقیقت اس کا عونا و بڑی حوسی کی بات ہوئی ۔ فیکریوسس کی بات ہی نہ ہوئی اس موقع پر میں انہوں کے غور کے لیے ایک سوال سامنے رکھنا چاہتا ہوں کہ پھر یہ زرعی عرصہ کا مسئلہ کہاں سے پیدا ہو گیا ہے کاشتکار پیدا ہوا ہے عرصہ میں ۔ رہتا رہتا ہے عرصہ میں اور مرنا ہے عرصہ میں نہ کہاوت کہاں سے آئی ؟ یہ جو قانون برس دھندلایا قانون مصالحت عرصہ اور قانون اسناد سود گران اور ڈٹ ریلیف لجنس (Debt Relief Legislation) میں ان کی کیا ضرورت تھی ؟ ہمارے آرٹیکل ۔ سر حواذہر بیٹھے ہوئے ہیں انہوں نے جو ڈٹ ریلیف لجنس بل (Debt Relief Legislation Bill) انہوں کے سامنے پس کیا تھا اویسی کیا ضرورت تھی ؟ جب زراعت ایک سامع دینے والا ہوتا ہے (Business) ہے تو پھر ان لوگوں کی کیا ضرورت تھی ؟ اندازہ لگانا گیا ہے کہ ریاست میں ۸ کروڑ کا زرعی عرصہ ہے ۔ اس کے متعلق رپورٹس (Reports) موجود ہیں اس کے لیے کی وجہ سے اس میں کسی عرصہ کی کمی ہوئی ہے اس کی تصحیح کر کے کوئی رپورٹ ہمارے سامنے نہیں آئی ویسے ہندوستان میں بیسویں کروڑ کے عرصہ کا اندازہ ہے مدراس میں ہائی پرائس (High prices) کی وجہ سے کسا فائدہ ہوا جب اس کی تصحیح کی گئی تو اس سے پتہ چلا کہ اس عرصہ میں کوئی کمی نہیں تھی ۔ ۸ روزیں موجود ہیں ۔ اگر اب رپورٹس کو میں سامنے تو نہ مانے اگر کاشتکاری سے ایسا زیادہ سامع کیا جاسکتا تو عرصہ کا سوال نہ اٹھتا اور یہ ڈٹ ریلیف لجنس بل (Debt Relief Legislation Bill) لانا بڑا نہ میرا آرگومنٹ (Argument) ہے ۔

اجراہات کلب کالے کے متعلق آرٹیکل ص ۱۰۰ میں مذکور ہے اس کے تحت (Cost of Cultivation) اور کسٹ آف کالچر (Cost of Production) میں جو مارکیٹ اسٹار اور فری ہے اس کو بھی اس سے رکھیں ۔ اجراہات کلب میں پلوئنگ (Ploughing) سوئنگ (Sowing) وینٹنگ (Weeding) اور ہاروسٹنگ (Harvesting) کے اجراہات اس کے ہیں اس کے بعد کھلے سے اناج گھر لٹانا اور وہاں سے مارکٹ لٹا کر بھجائے کے اجراہات ہیں اس کے بعد جو اس کو راس (Price) اس کاشتکار کو دی ہے وہ اجراہات برلاکس ہیں اس کو اس سے رکھیں ۔ اجراہات کلب کا مسئلہ ایسا ایسا ہے ۔ میرے پاس کوئی مواد تو نہیں اور کوئی چھوٹا موٹا کلب کارڈ ہے کلب کے حسابات ہیں رکھا ۔ جس طرح بک کپنگ (Book keeping) اکاؤنٹنسی (Accountancy) وغیرہ ہوتی ہیں اس قسم کا کوئی حساب کاشتکار

کے نام سے رہا جائے گا۔ اور یہ حساب و بھیک کے نووہ لہنگہ کہ ساہوکار سے
پوچھے جائے گی۔ اس میں دی اندر سوسائٹی (The Indian Society of Agricultural Economics) کے اس آرٹیکل میں درج کیا
ہے۔ (Latest) کتاب کے حوالے سے چلے جائے۔ یہ سہ ۱۹۵۳ ع
میں چلے گا۔ اس میں احراجات کس کے نام سے مندرجہ ہوئے ہیں وہ مندرجہ کر
سایا ہوں۔ یہ یونٹ (Unit of Cultivation) اور کسٹ (Cost of Production) کے لیے ہے۔
(۹۴) ملاحظہ کرنا ہوگا

Problems of Farm Costs in Indian Agriculture by the
Indian Society of Agricultural Economics (page 64)

Those who recommend for purposes of calculation the
field as the unit exclude from the cost structure items such as
the upkeep of farm equipment and depreciation and rents and
rental value of land interest on working capital etc which
are common factors to farming as a whole

ان تمام چیزوں کو ایکسکلوزڈ (Exclude) کر کے ڈسٹ آف کلتورس (Cost of
Cultivation) کا حساب لگانا چاہیے۔ جو سرمایہ لگانا چاہیے اس کا
ایمرٹ (Interest) کیا ہے۔ لند کارٹ (Rent) کیا ہے اور
ڈپریشن (Depreciation) کیا ہے ان تمام چیزوں کو مدنظر
رکھنا ہوتا ہے۔ کسٹل ایکسپنڈیچر (Capital expenditure) تو بھیک ہے لیکن
ڈپریشن اس میں خارج (Depreciation Charges) نہیں ہے۔ محسوس
میں دو چیزیں ہیں۔ ایک کسٹل ایکسپنڈیچر ہے۔ دوسرا یہ ہوتا ہے کہ دو برس
میں ہی بدل کر جاتا ہے۔ اس قسم کے ڈپریشن اس میں خارج کا حساب نہیں لگایا۔

سری وی۔ ڈی۔ ڈنپاڈے کو رٹ بھی لگائے ہیں؟

سری ایم۔ رینگارائو: ہاں رٹ بھی لگائے ہیں۔ ڈپریشن اس میں خارج
ایکسکلوزڈ (Exclude) کر کے احراجات کا حساب لگائے ہیں۔ یہ طریقہ
حساب صحیح ہے۔ اس میں ایک اور چیز آگے بڑھنے کے لیے نہیں کرنا چاہیے

(Page No 18)

Farm cost of production whether money cost or quanti-
tative cost vary widely from farm to farm and area to area in
the same areas. It is erroneous to suppose either that farms
in a homogeneous area incur uniform costs or that the
low cost producers of one year remain low cost producers in

the next year. Variety, not uniformity is characteristic of farm cost of production. Consequently average costs are not to be accepted as representative and conclusions drawn from comparison of average cost are usually questionable. There is reason to believe though conclusive proof does not exist that both differences and changes in cost are due quite as largely as to uncontrollable natural causes weather disease and pests affecting costs through yield as to causes controllable through good management.

مجھے انگریزی برابر چہنی آئی کہ بھلے غلط دا ہووے بریل میں سے معاف دے مانی

(Page No 18)

What does it cost to produce? and How do such costs vary under different conditions or in different parts of the country are fundamental

یہ تمام ہم فیکٹریس (Factors) میں اور ان پر غور کرنا ہوگا جہاں
بھڑی دیر چلے نہ کوئی (Question) کنگا نہا کہ سلب (Shump)
آ رہا ہے پرائس (Prices) گروہ میں ہی نو آب کا کرنے والے میں اور نہ
کس طرح انکس (tax) کر سکتے یہ تمام سوالات کو سمجھیں اور
(Question Hour) کے وقت پوچھنے چاہئے یہی بریل میں
فار اگر نہ چرے جواب دینا کہ ۴ پرائس کسی فیکس کے چاہئے والے میں پرائس
اور فیکس میں کیا تبدیلی ہے یہ بات آب غور کر سکتے یا نہیں کر سکتے فیکس اور پرائس
میں کوئی سمجھ (सवध) ہے یا نہیں یہ سب مسئلہ کو سمجھیں
(Fundamental Questions) میں ان چیزوں کو چھوڑ کر
ہمارے اندرون پر چل رہے ہیں - گورنمنٹ کے کیا کیا ؟ - صدی کا جو حساب لگایا
ہے وہ بھلا کر کے ناماعدہ فیکس (Fix) کیا ہے ارسری (Arbitrary)
طریقہ پر محاسن صدی لگایا گیا ہے کوئی کہے میں کہ فیکس آب کلویس ۶ صدی
ہو سکتا ہے یہ سو پرائسری لیڈ لارڈس (Supervisory Land Lords) کہہ سکتے
ہیں میں مانا ہوں نہ کہہ سکتے ہیں میں یہ نہیں کہتا کہ ایسی طرف میں ہوں
چاہئے میں صرف دو میں جس عرصہ کرونگا اسکی ناماعدہ انکویری (Inquiry)
کرنے کی ضرورت ہے گنگا کے بعد جو حساب میں وہاں میں انکو کے فارم کی کیا
آئی ہوئی ہے ۶ میں عرصہ کرونگا کہ گنگا کے بعد جو میں انکو کا فارم ہے وہاں
حساب لگایا گیا ہے کہ (۶۲۰) روپے کی آمدنی آئی ہے اور خرچہ (۵۰) روپے ہوا
ہے اس طرح بندر سو روپے بٹ کم (Net income) ہوئی ہے کہیں کہیں
چروں پر آخر حساب لگائے گئے ہیں و مداف بنانا ہوں

Manure irrigation rent upkeep of buildings up-
keep of livestock depreciation of livestock depreciation of
buildings interest on capital interest on working capital

دی کاسٹ کرے نرن ڈب حرجاب ہوئے ہیں ایک (۲۵) کر کے فار
ہوئل ہڈی (۵۸۸۷) وہ ہوئی ہے اور ویل ۸۷ (۲۹۳) روئے ہوئے ہے ر
(۳۷۵۸) حالص ہڈی ہوئی ہے کے ڈب حرجاب وہ ہیں

Labour	۱۱%
Seed manure irrigation upkeep of livestock build- ings and implements	26%
Rent	12.6%
Interest on investment	8%
Depreciation	4%
Profit	29%

سوبر وائسری لند (ڈاکٹر کو (۲۳) مسد روف (Profit) لہا ہے حملہ ہڈی
کا ۲۳ مسد بڑا ہے میں حد فیکرس (Figures) آپکے عور کے لیے
میں کوئیگا جائے ب مائے نا نہ مائے اگر کچھل ریسرچ کوسل (Agricultural
Research Council) کی طرف سے کوئی (Inquiry) کراوی
گئی ہے نہ اوسکے بس کے ہوئے ماح ہیں

ہاں نہ ع بھی کی گئی ہے کہ اے سو روئے کی ا دی مہلی ہولڈنگ
(Family Holding) کے لیے کم ہے نا رواد ہرسوں سیک ہولڈنگ
(Basic Holding) کے مہلی سے بھی ع کی جا رہی ہے کہ س کا ہے ہیں بلکہ ہے
کروا جائے اگر مہلی ہولڈنگ کا رے بڑا نا گیا ہے وکنا ہو جگا نہ ریم لای
گئی ہے کہ عر سب کے ناس ایک سیک ہولڈنگ نا سادی مقوبہ ہووڑا جائگا
اپ عور کرے وہ صرف اوس لند لاڑ کو مائے وکھکر عور کرے ہیں اور کھے ہیں
کہ لند لاڑ کو فائدہ پہچانا جائے ہیں ورسب کو حوافدہ جھے والا ہے اوسکو
مائے ہیں وکھے لند لاڑ کے حصہ میں حوافدہ ہے سر عور کروا جائے ہیں
مہرے ناس اکورٹ فیکرس (Accurate figures) ہیں ہیں اور میں
اڈارے کے فیکرس مائے ہیں جائگا بحاربی آف دی ہاوس سٹ کو دیکھی ہے اس
ریم کے ناس ہوئے کے بعد نہ بل سٹ کے مور (Favour) میں ہو جانا ہے
اب وں ہرڈ (چ) ایسٹ کو مائے لہا گیا ہے جسا کہ کنڈل رڈی صاحب
کہا (چ) رہے کے بعد انکوفائدہ ہے نہ پوری ع حوکل ورسوں ہارے دوسوں
ے کی ہے ع علی سے بڑھکر عص معاوہ ہے میں رپہداروں کی وکالت ہیں
کر رہا ہوں آخر میں اب انا ہوں آہ سو روئے کی آمدی پر

Shri V B Raju (Secunderabad General) The variation is 1.9. If the benefit that the tenant gets by keeping the family holding high is one acre the loss that he would sustain because of the resumption of holding which is three times 1.9 acres. The proportion between the gain and loss to the tenant is 1.9.

سری ایم پرسنگ راؤ۔ جب کلاز ۳۴۴ تر ونگا واس تر ورس (Proportion) کے بارے میں عرض کروں گا میں تر تر رکرنے کے لیے سار ہوکر اونگا اب اس وب میں کلاز ۱۲۱۹ عور کرنے وب میرے پاس اس وب کے لیے وب جس ہے ۴۰ سو روپے کا سول کہاں ہے نا مجھے سمجس ہونا ہے کہ اس وب ۱۲۱۹ بھی کسب (Cabinet) میں بھی آنکو عور کرنے کا سوچ لا بھا اور آہکے ساتھ ساتھ دوسرے مسٹر صاحب بھی ہمارے ساتھ وب موجود بھی کاکرس کے سکری بھی بھی سب لوگ موجود بھی سری ار کے ناسل سری گوری لعل ندا کے سب صاحب تر عور کرنے مللی ہولڈنگ کو فکس کیا ہے ایک سو تکی صاحب سے ہولڈنگ انٹرمڈیری ہولڈنگ (Intermediary Holding) بسٹ ہولڈنگ (Benefit holding) بسک ہولڈنگ (Basic holding) کھی نام آئے ہیں یہ سب حروں کے کے ہند کسی برسم کی جانی چاہے تر عور کیا گیا پہلا تصور نہ بھا کہ چلے سلنگ (Leasing) کیا ہو نہ طے کرو پھر اسکا ترسج کیا ہوگا ورک اوٹ (Work out) اکوے کوے آگے حکر پھر نہ سب حروں آسں جب اب مسری میں بھی

Shri V B Raju It is not a disqualification to be a Minister
(Laughter)

سری ایم پرسنگ راؤ۔ مجھے حروں ہوئے کی کوئی ضرورت نہیں ہے ورنہ کوئی ایسی بات ہے کہ جس تر میں حراں ہوں میں مالکل منظم ہوں ۱۲۱۹ سو روپے کا تصور کسی آما میں نے عرض کیا

سری وی ڈی دشیپانڈے وہ مسری لوک (Ministry level) تر کسے نا
ہمکو وہ سمجھا ہے

سری ایم پرسنگ راؤ۔ لانگ کسٹس کے حروں کے سکولانا ہے میں نے یہ عرض کیا آہ سو روپے کی حد رکھئے نا مارہ سو روپہ کی رکھئے لیکن جب کوئی مسر (Measure) لیے ہیں تو اصلاً کی ضرورت ہوئی ہے اسسکر صاحب گھڑی کی طار دیکھ رہے ہیں تر وب ہوچکا ہے میں حلد ہم کرونگا

यह बहुत अच्छा अरकाज है। धन्य तो बहुत मूँचा गया है। और किसी कानून का तयार करना यत्न करना ही धन्य होगा चाहे कि ज्ञानन में सिम्प्लिसिटी (Simplicity) होती है कि नहीं। ज्ञानन समझन में आस न होना चाहे कि नहीं। लेकिन हम यह देखना चाहिये कि जो धन्य गया है उसे साध्य करने की कोशिश की जा रही है या नहीं जिस दृष्टिसे देखता होंगे मालूम होगा कि धन्य या अक गया है और कम दूसरी तरह से करने की कोशिश की जा रही है। मिनेट कमिटी में कुछ रज (Range) रखी गयी है। वह 4 से 6 और 12 से 24 वर्ग अली कुछ रखा गयी है। जिस रज का साधन करने के लिए वह अलकाज लाया जा रहे है ताकि जिनमें कुछ डफिनेटनेस (Definiteness) आजाय। और यह कहा जा रहा है कि सिम्प्लिसिटी का अर्थ प्रोसेचर (Simplicity of procedure) डफिनेटनेस और सड़ कमिशन के बकिंग के लिए सड़ुलियन हो जिस रज यह अरकाज रखा जा रहे है और जिस रज अकरेज के बसेस पर पॉसिबल होलिंग रखी गयी है। लेकिन मेरा तो कहना यह है कि जिसमें कोई भी डफिनेटनेस या सिम्प्लिसिटी नहीं आती है कमिटी होलिंग का साधन करने के लिए सड़ कमिशन का अलानिषार दिया गया है और अकरेज को भी बहुत ज्यादा अधिकार दिया गया है। उह कमिशन का यह अधिकार दिया गया कि वह जिस बात को विचिन्त करे कि कमिटी होलिंग क्या होगी चाहे कि अथवा और अथवा यह भी हुकि अलानिषार कमिटी होलिंग का साधन करे कि वह क्या नहीं कर सकता है। और वह कमिशन का जहाँ तक अधिक मौज में जाय सड़ देखकर फिर वहाँ के कमिटी होलिंग का तय नही कर सकता। सड़ कमिशन के लिए हरअक मौज में जाय किन्तु यह करना न समझिये है कि वहाँ की जो अथारिटी (Authority) होगी उसकी रिपोर्ट की बिना वह कमिशन को कमिटी होलिंग का साधन करना पड़गा। लेकिन जिस तरह अक अक करिये कि कमिटी होलिंग का करना भी सड़ा संभव है। अकरेज के बसेस पर यह तय नही किया जा सकता है कि जो अक विलेज में भी जिस तरह तय करना मुश्किल है यदि आप किसी अक मौज में जाय तो आपका मालूम होगा कि दूसरी मौज की जमीन अलग किसमें की होती है और पश्चिम की जमीन अलग किसमें की हुनी है। जितन ही नही सड़ा अक ही सड़ में भी आप देखना आपका मालूम होगा कि अक तरह की मिट्टी अलग है और दूसरी तरह का मिट्टी अलग है। अकहा सड़ में अकही जमीन और सड़ सड़ जमीन दोनों ही सकता है। तो असी हालत में यदि आप अक मौज के रज में अक पॉसिबल होलिंग रखिये और सड़ कमिशन अक अग्रिम के लिए या अक कमिटी होलिंग रखता भी यह सड़ा क लाया पर सड़ा अलानिषार होगा। और कमिटी होलिंग का तय करने के लिए सड़ सड़ अकरन जायग जिसमें भा सड़ा अलानिषार

यह बिदागत जहिर जिस सब नि कमन पस है कि कमन 4 जमीन का मगसीमम (Maximum) ता देना चाहिये। अगर अक पस में सार्विल (Sale) होना जिसमें ज्यादा हाफनटनेस अ गया। जिसलिए सब कडास का मगसीमम रखा गया है। अलानिषार क्लासिफिकेशन (Classification) दिया गया है जिसमें अलानिषार 4 या 5 अकरेज जितनी जमीन जिसमें अ अथवा अलानिषार जमान जिस तरह यह अलानिषार किया गया है जितन यह अलानिषार 1 म 9 तक भी हो सकता है और अकरेज भी ज्यादा हो सकता है

सिलेक्ट नमिटी न भी अपन रिपोर्ट में यह बात बताती है कि जमीन के क्लासिफिकेशन के बारे में हमारे पास आज जो डाटा (Data) है वह बिलगा पर्याप्त नहीं है कि जिसपर हम अफसर का तामून कर सकें। इसके बारे में सिलेक्ट कमिटी की रिपोर्ट में कहा गया है—

For want of necessary data they are not in a position to determine the limits in respect of each kind or class of soil. The Committee however feel that the minima and maxima as determined in the re-drafted section provide sufficiently fair and approximate limits within which the Land Commission can work on the size of a family holding yielding a net income of Rs 800 per annum

सिलेक्टा साफ मनलख यह है कि यह रोज रखते समय मुनको भी बिलमिना नही है कि वे जो अफरेश बलात है के लिय मुकर कर रहे हैं वह भी ठीक है या नही क्योंकि बाज मुनके पास जो डाटा (Data) है वह ठाक नही है अस वे भी मानते हैं। अब बलास जमीन के लिय यदि बिलगा अफरेश रखा जाय तो फिर हमारी बलास के साबिल के लिय क्या अफरेश रखा जा सकता है यह बसिनट नही है यह सब काम करने के लिय तो बहुत बडा स्टफ लगता है। जिस प्रकार बिलम कुछ भी सिप्लिफिटी (Simplicity) मुक्त नकर नही आती। और यह स्थिति हमारे यहां हुदरायाय में ही है उसी बात नही है। जहां कही भी जिस तरह के कायून लान की कोशिश की गयी अग सही जगह जिस तरह की दिक्कतें आयीं। सारे दुनिया में जहां कही भी जिस तरह का कायून लान की कोशिश की गयी वहां यही दिक्कतें आयीं। हमारा तजकबा है कि जहां कही भी ज्यादा अफसर आते हैं और मुनके हातमें ज्यादा अधिकार रहते हैं तो वे लोग ज्यादा वेट (Weight) रखते हैं। तो जैसी हालत में तो बहुत ज्यादा करपशन (Corruption) होने के भिक्कनास है। बिलम हा अकर करपशन होया। लंड कमिशन के अफसर तो हरअक जगह पर जान वाले नही हैं। लंड कमिशन औआ हर वकत जमीनपर जाकर देखनबास नही है। आखिर में लंड कमिशन के जो नोकर होग वही लोग मुकामी जगहपर जाकर फमिली होरिलिंग का तामून करेग। और फिर वे जो अफसर फमिली होरिलिंग तय करने के लिय जायेंगे वह अकर रिस्वत लेग। अगर कोही कम्प्लेंट (Complaint) आय तो फिर लंड कमिशन (Land Commission) मुनमें मदाखल करेग। नही तो यह अफसर जो लिखें वही होगा।

जहां लंड से तस (Land Census) का काम चालू होगया है और रेकार्ड ऑफ राइटस (Record of Rights) का काम चल रहा है वहां गया हो रहा है यह साथ साथ भी देख सकते हैं। जो चाहता है कि किसी बात जमीन पर अपना कब्जा हो और मुझे रेकार्ड ऑफ राइटस में दर्ज कराया जाय वह अफसर मुताबिलका को रिस्वत देकर रेकार्ड ऑफ राइटस में किसी भी जमीन पर अपना कब्जा दर्ज करवा सकता है। लेकिन वहां कमसे कम अपील के लिय तो गुवायब है। वह अपील में तो जा सकता है। लेकिन आप जो फमिली होरिलिंग मुकर करना चाहते हैं असम तो अपील करने की भी कोबी गुवायब नही है। अक बार फमिली होरिलिंग मुकरर हुई तो मामला खतम होबया। तो जैसी हालतमें आपही बतायिय कि रिस्वतका बाजार कितना बरम होया ? फमिली होरिलिंग तय करने के लिय कोबी अफसर जब किसी बात जगहपर

जायेगा तो कुछे काको रिस्मत् लेन की विसमें युजायषा होगी। और बैसी हालत में गहा के लोगो ओ अफसर के सामने झुकना ही पड़ेगा।

इही देखा जाय तो आपका सेषखन ४ तो सारे कानून का मानदण्ड है। और विस लिय जिसे ज्यादा अहमियत देनी चाहिये। फॉमिली होल्डिंग गही तो आपका आसरी मेजूरिंग राड (Measuring Rod) है। आप क इस बिल में फॉमिली होल्डिंग को अक्रेज बसेस पर रक्का चाहते हैं और कहते हैं कि विसमें सिपलिसिटी (Simplicity) ह और विससे ज्यादा डफिनेटेनस (Definiteness) आबना और विससे नॉन्ड कमिशन का काम कम होगा। लेकिन अभी तक मने वो बातें आपक सामने रखी ह उनसे आपकी मालूम होगा कि विसमें सिपलिसिटी डफिनेटेनस बरीरा कुछ भी नहीं ह बल्कि एकरेज बसेस पर रक्का के बाद ज्यादा कॉम्प्लिकेशन (Complications) पैदा होने के इमकानाह ह। आप जो मॅगजिमत और मिनिमम फिक्स करना चाहते हैं वह भी एकरेज बसेस पर फिक्स करना मुमियन है। नॉन्ड की रेंटल वल्यू (Rental Value) क्या है यह भी सोचना चाहिये। हा सब बातों पर सोचे तो मालूम होगा कि इस के लिये फॉमिली होल्डिंग का लागू करने के लिय यदि रेन्डि नू बसेस रक्का जाय तो बहुत अच्छा होगा। उसमें सिपलिसिटी भी आजायगा और प्राइस और रेंट के फिक्सेशन के लिय भी रेन्डि नू बसेस ज्यादा अच्छा माना गया है। जो लोग यह बलीक पैस कर रहे हैं कि रेन्डि नू का बसेस होना चाहिय उनके दिल में भी गही बात है कि कानून ज्यादा सरल हो जाये। उसमें ज्यादा डेफिनेटेनस आजाये। इसक अलावा और कुछ उनका मनशा नहीं है। मैं कहना चाहता ह कि यदि मुन्डर ऑफ दी बिज के पास एकरेज बसेस क लिय कोई ठोस आर्युमेंट ह तो मैं हमारे सामने अकर रखें। रेन्डि नू बसेस को रक्का चाहिय इसके बारे में तो हमने हमारे आर्युमेंट्स रखे हैं। यदि उनक आर्युमेंट्स में कोई अहमियत हो तो मैं उ ह अकर मानन के लिय तैयार हू। लेकिन एकरेज बसेस के लिय ऐसा कोई आर्युमेंट अभी तक नहीं किया गया जिससे मैं मुतमयिन हो सकू।

यह गहा बाता है कि यह मसला प्लानिंग कमिशन (Planning Commission) के मानन लाया गया था कि एकरेज का बसेस रक्का जाय या रेन्डि नू का रक्का जाय। और उन्होंने एकरेज बस के लिये अपनी कमेंट (Comment) भा दी है। उसी तरह और भी बड़े आर्युमियों के सामने यह रक्का गया था। और उन्होंने भी इस बात का मान लिया है। बात यह ह कि प्लानिंग कमिशन ने कुछ ऐसा तो नहीं कहा था कि रेन्डि नू बसेस बलत है। तो हमारे गहा के लिहाज से कौनसा बसेस होना चाहिये एकरेज बसेस या रेन्डि नू बसेस भिस्क बारे में हमें सोचना चाहिय। और यदि विसमें कुछ अच्छाई है तो बिन्होन इस बिल को पैस किया है उन्हे यह मानना चाहिय कि रेन्डि नू बसेस ही ज्यादा अच्छा ह और इस पर हम फॉमिली होल्डिंग ज्यादा आसानी से ठप कर सकत है। एक बार रेन्डि नू बसेस माना गया तो फिर खूब फॉमिली होल्डिंग उसी बिना पर ठप हाने चाहिये, फिर यह कौन से सी किसम को जमीन कये न हो। रेंट (Rent) और प्राइस (Price) ठप करत बला आप रेन्डि नू का बसेस मानत ह। बैसा ही गहा भी माने। रेन्डि नू बसेस एक बार ठप करने के बाद ओ अमेंडमेंट रखी गई है उसमें ब्रायलंड के लिय १५ ता २५ एकर का फॉमिली होल्डिंग रक्का जाय ऐसा कहा है। इसका धारा मराठवाडा

में १ रुपया ४ आना होता है ता कहीं एक रुपया आठ आना से लेकर दो रुपया तक भी होता है ।
भिम तरह रविहू न बसत पर यदि रखा जाय तो उसमें ज्यादा डफिन्टनस आ सकता है ।

सिक्वट कमिटी में अब यह बिल पेश या तब बट लण्ड (Wet Land)
१ न ६ एकड़ तक की गयी गई थी । अब यह जो अमेंडमेंट लाई है उसमें ९ एकड़ रखी गई है ।
अबबार आप अकरेज बसेसपर मसलीमम तब करते है तो फिर रे रेहू न बसेसपर बाकी काम
नही हो सकता । फिर उसमें कुछ सुझाव नही रहती । मरा वह कहता है कि सिलेक्ट कमिटी में
जा उसूल मान तब व कि सिस्टम एसी होना चाहिये जिसमें डफिन्टनस जाय और लण्ड कमिशन
का काम भा कम हो । वह उसूल यदि रेहू न बसेस से पूरे होते है ता फिर वह बसत मानन में कोई
अमर म न नही होना चाहिये । लेकिन वह सब हाज हुए भी हट, के इसको एकरेज बसेस पर रखन की
कोशिश का जा रही है । यह नही होना चाहिये । लेकिन पूरा हाउस को रख गया है यह देखा जाना
चाहिये । तब एक पार्टी मजारिटी में है और अपनी मजारिटी के जोर पर यदि कोई कानून बनाया
चाहते है तो यह ठीक नही है । केवल आप कुछ लोग चाहते है प्रिंसिपल इस तरह कानून सब पर
छाया जाय यह ठीक नही है । बल्कि सारे हाउस का उसका पूरे और बर हमी करन की कोशिश
करनी चाहिये ।

रेहू न बसेस ही ज्यादा अच्छा है । यहा एक अमेंडमेंट लाई गई है कि कौमिली होलिडय
तब करते बसत ३० रुपय का लण्ड रेहू न बसेस माना जाय । आप चाहें तो कुछ ज्यादा भी
रख सकते है । यदि आप की ३० रुपया पसन्द नही है तो ३५ रुपया रखिये । लेकिन मेरा कहना
इतना ही है कि कौमिली होलिडय को तब करते बसत लण्ड रेहू न बसेस का प्रिंसिपल माना जाय ।
जिसकी मालगुजारी ३० रुपय या ३५ रुपय हो एसी अमीन को कौमिली होलिडय माना जाये ।

जा बात अच्छी हो फिर वह अपोजिशन भी भी क्यों न हो माननी चाहिये । इसके बारे
में हाउस ऑफ दी पीपुल के जो स्पीकर भी दावासाहब माबलनकर है उन्होंने प्यालियर के परिषद में
जो विचार प्रकट किये वह म पककर सुनाना चाहता है । वह इसी सवध में हैं । अपोजिशन की तरफ
से कोई अड्ड सज्जस आये तो उ है बरूर मानना चाहिये । एक बार हाउस ऑफ दी पीपुल में
इस्टेट ड्यूटी बिल रिपोर्ट (Estate Duty Bill Report) आया था । बहुत
से काफिल के लोगो न उसमें अमेंडमेंट पेश, किये, और अपोजिशन की तरफ से भी अमेंडमेंट्स
पेश किये गये थे । उस समय श्री सी डी बेशमुख न जो अमेंडमेंट्स अच्छे लग, फिर वह
अपोजिशन पार्टी की तरफ से भी क्यों न आये हो, उ है अक्सेप्ट (Accept) कर लिया । ने
भी ऑनरेबल मुहूर ऑफ दी बिल से जपील कल्पा कि वह सिर्फ आरम्भमेंट्स के लिये आरम्भमेंट
नही है । इसमें से जो अमेंडमेंट्स ठीक मालूम होते हो, और हान भी चाहिये, उन्हें मान
लेना चाहिये । लेकिन आप यदि नड्डसक्का की बिना पर आपने जो बिल पेश किया है उसे बैसा का
बैसा ही पास करवाना चाहते हो ता वह ठीक बात नही है । श्री दावासाहब न जो अलफान कहे थे
वह में पक कर सुनता है ।

Majorities are undoubtedly an advantage to push through the programme of the party in majority. But there are also

అటు ౬౫ పుట్టు అంటే ౩౫౦౦ రూపాయల అంటున్నట్లే ఎక్కువ ఖర్చు తీసిపెట్టా, ౫౦ ఎకైంకు ఖర్చులు పోయివున్నట్లే—ఇదే సిద్ధంగా ఎంటుల నివారణ లేళ్ళులు అప్పుడు ముగిసాయి. తిల్ల టాయోగ్ పెరుగుతో చెప్పింది ఎంతో ఎక్కువగా ఉండేట్లుగా ప్రస్తావించిన, పొగాకు పెరుగుతాయని, అటువంటి పేర్లులు దేవరకొండ తాలూకాలో ఎకరానికి పేరునింగ పుట్టి పెరుగుతుంది ఎకరానికి రెండువార్లు అటువంటి అందుకాయి ౭౫ ఎకరాల్లో, ౪౫ ఎకరాల్లో, ౬ పుట్టు పెరుగుట్టు పెరిగేటట్లు అంటుంటే అదిగో అందుకుంది రకే ౫ అందుల ౭౫ అందుల ఖర్చులు ఎక్కువ అందుకాయి తెర్వా ధామలైతే ఖర్చులు రక్కువగా ఉంటాయి పెరుగుతాయి ౭౫ ధామలకు ౫౦ ఎకైంకు ఖర్చులవుతాయని చెప్పటంతో అర్థమైతే తెర్వా ధామలకు రక్కువ ఖర్చులవుతాయి పొగాకు ధామలకు ఎక్కువ అవుతాయి ఈ ధామలకు ఖర్చులలో ఎక్కువను విరక్షణ కాని, రేకాగాని చూపించడమే లేదు

కాగామిల్ ధామలకు గురించి ఏమీ వివరాలు ఇవ్వలేదు అదే రకే ధామలకు తిల్ల టాయోగ్ తిల్ల ధామలకు తిల్ల టాయోగ్ తిల్ల టాయోగ్ వాటిని ౬ ఎకరాలు తోడం అప్పటికి ఎకరాలు తోడం తీసుకొంటే,—ఈ ధామలకు ఎకరానికి పేరు పొగాకు రెండు మూడు వారు పుట్టు పెరుగుతాయి పుట్టి ౫ వందలు, ౬ వందలు పుట్టు ౪౫ ఎకరాం తెర్వా ధామలకు ౭౫వం ఎకరానికి ౬౫ అప్పు అందా దాదాపు ౬ పుట్టు ధామలకు అవుతుంది పుట్టి ధామలకు మూడు వందలు ఉంది దీనిని పెట్టి చూస్తే ప్రధానము ఒక్కే ప్రధానంగానే అమీంకార్డుకు ఎక్కువ ధామి ౬ రేగించానే ఉండేలాగానే ఈ రిల్లకు తీసుకురావడం అరేగించడం లేకుంటే అమీంకార్డు కాదుకావు అనే అమీంకార్డుకు ఎదుగులు కొడుకులు ఉన్నారని వాటికి ౭౦౦ ఎకరాలు ఈ రిల్ల వచ్చుచున్నట్లే చెప్పి చెప్పిన పేరుగురు కొడుకులు ఆ ధామిం అందుకున్నారని ఇప్పుడు యీ రిల్లకు తీసుకోవేసివచ్చుటతో యీ రిల్ల ప్రకారం వాంకి ఎక్కువ ధామి లేదు గనుక వారు కొలువార్లకు తీసుకోవడపును అంటే, ధామిని అమీంకార్డుకు ఇవ్వవచ్చుమట్లు కాబట్టి ఈ రిల్లకు తీసు Land to the Tiller కాదుకా Land to the Landlord అనే సిద్ధాంతాన్ని అతీయవ్వారు

కొలువార్లకు గురించి ఏదైనా ఉన్నదా అంటే అదే ఏమీ లేదు ఈ రిల్లలో రిల్ల కొలువార్లకు అదే సంబంధములు కొలువారం ఇవ్వాలనే లేదు ఇదే సిద్ధమని కొలువారుకు ఉన్నా ఉన్నాదే కొలువార్లకు కొలువారములు ఇవ్వడమే దీనిని గురించి రిల్లలో తీసుకురావడమే విరక్షణపును తీవ్రము మొదలై మారిన ఈ చట్టము వర్తించకుంటే అమీంకార్డు అంటున్నది అటువంటివాటిని, విరక్షణపును, తీవ్ర (Teachers) ను Exempt చేయడాన్ని అంగీకరించడానికి సిద్ధంగానే వున్నాము

కాట్టి ఎకరాల ఎక్కువ పేజీలో వాకా గందరగోళంగా ఉంటుంది ఎక్కువకే ఎక్కువ ఎక్కువకు లాంటి తీసుకోవడం ఎక్కువైంది కొలువార్ల వగల ఎక్కువకావడమే దాదాపు లంకం తీసుకోవడాను ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఎకరావచ్చు ప్రకారం పేజీలో ఎక్కువ అకరాలో తీసుకున్నాలో అర్థము కావడమే కాబట్టి అమీంకార్డు (Assessment) వర్ధిల్లిందా అంగీకరించాలనే కొడుకువూ

श्री शिरेज पाटील (आजद) —स्पाकर सर दो दिन से फॉर्मिती होलिडिंग के माल्लुक से हाबुस में काफी मुबाहिज हो रहे ह और कलाज ४ सबसेषन २ के मसब में दोतीग अहम विवाद क मसल पैदा हुवे। अक हो यह ह कि फॉर्मिती होलिडिंग का बसिस (Basis) क्या होना चाहिये यानी वर्क यूनिट (Work Unit) होना चाहिये प्लो यूनिट (Plough Unit) होना चाहिये या इनकम यूनिट (Income Unit) होना चाहिये। जिसके बाद फॉर्मिती होलिडिंग का ताबुन होने के लिये लैंड रेव्यू (Land Revenue) का बेसिस करार दिया जाना चाहिये या अक्रेज (Acreage) की वह भी अक अहम बहस का खबाज ह। अउके बाद कॉस्ट ऑफ प्रोडक्शन (Cost of Production) का बेसिस होना चाहिये या नहीं। और अगर होना चाहिये तो कितना होना चाहिये। यह भी अक विवादपल मसला होयन आया। इन तीन महत्वपूर्ण मसलो के खबध में दो दिन से मरमागरन बहस अल तरफ से और जिस तरफ से दोनों तरफ से हो रही है। सीजर आफ अपीलीशन श्री जो सकरीर हुजी अउसमें अन्होल सीजर ऑफ दि हाबुस की तरफ से कलॉज ४ के सबध में जो खोधन पेश किया गया है अउसके माल्लुक से फारमाया कि मुझे यह देखकर हंगत होली है कि जो खोधन पेश किया गया है अउसमें एक यूनिट या प्लो यूनिट को बिल्कुल अउा दिया गया है। सिर्फ इनकम (Income) को ही बेसिस करार दिया गया है। लेकिन हमको मालूम है कि एक यूनिट या प्लो यूनिट के माल्लुक में जो बहस पदा हुजी है वह कलाज ४ (२) के माल्लुक में नहीं हुजी है बल्कि कलॉज ४ (१) के माल्लुक में हुजी ह। लेकिन सीजर ऑफ दि हाबुस ने कलॉज ४ के सबसेषन १ के मूलाल्लुक नहीं लेकिन सबसेषन २ के मूलाल्लुक तर्मीन पेश की है। अब सवाल पैदा होला है कि सीजर आफ दि हाबुस या मुखर आफ दि बिल ने जो अर्मेंडमेंट पेश की है वह किस हद तक प्रोग्रेसिव (Progressive) है। इनको देखने में अउसका अपनी मनशा मालूम हो यकना है। सिलेक्ट कमेटी के रिपोर्ट के अदर मैक्सिमम (Maximum) और मिनिमम अक्रेज (Minimum Acreage) का ताबुन किस तरह से होना चाहिये जिसके बारे में जा बताया गया है अउसको देखिय और जो अर्मेंडमेंट पेश की ह अउसको देखिय तो आपको पता चलेगा कि मिनिमम की हद को महा न निकाल दिया गया है। सिर्फ मैक्सिमम को ही रखा गया ह। जिसके मान यह है कि लैंड कमीशन जाहे जिस मिनिमम को करार दे सकता है। अउसके लिये कीसी रिस्ट्रिक्शंस (Restrictions) अउसपर लागू नहीं किये गये हैं। लेकिन मैक्सिमम के लिये यहाँ पावर्स (Powers) अउसको दिय गय ह। सिलेक्ट कमेटी एक्टो में पहले एक बिसय के सॉजिल (Soil) के लिये मिनिमम और मैक्सिमम की लिमिट थी। लेकिन अब मुखर आफ दि बिल की तरफ में जो अर्मेंडमेंट पेश की गजी है असने हर सॉजिल के रिप सिर्फ मैक्सिमम रखा गया ह। जिसके मूलाल्लुक कहा जाता है कि एक मा का जो जिनबम रखा गया ह वह ठीक नहीं। जिस के बजाय बने यूनिट या प्लो यूनिट होना चाहिये था। लेकिन सिलेक्ट कमेटी (Select Committee) में यह बिल जान के पहले में हम खन लोवी न जिस बात को मान लिया है कि जेक सी का जो जिनबम होना चाहिये अउसके लिये फॉर्मिती होलिडिंग का ताबुन करना चाहिये। तो यह अक सी का जिनकम होने के लिय क्या बसिस होना चाहिये यह अक्रेज होना चाहिये या लैंड रेवीयू होना चाहिये यह अक पुराणाना बहस हो जाती है। जिसके बारे में मैं मान चल कर रोखनी बालूंगा। लेकिन फॉर्मिती होलिडिंग का ताबुन किस तरह से होना चाहिये अब हमन जिस बात की मान किया है कि फॉर्मिती

होलिडग का ताबून किस तरह से होना चाहिये ? अब हमने जिस बात को मान लिया है कि पॉमिली होलिडग का बतिस अकेल करना चाहिये ता सबाब यह होगा कि अकेल किस तरह से होना चाहिये । एक यूनिट होना चाहिये या प्लो यूनिट । मैं मानता हू कि पॉमिली होलिडग का ताबून करने के लिये एक यूनिट और प्लो यूनिट का भी ग्यारह रखना चाहिये और जिस ताबून के लिये अंगूठी भी जरूरत है । लेकिन जिस एक यूनिट या प्लो यूनिट का ही स्थान किया जाय और उसमें जिनका बेसिस कुछ भी नहीं होना चाहिये जिस पर अगर आप बहस करने को मैं समझता हू कि वह गलती हो जाती है । जिसलिये कि इन इन्ट्रूड जिनकम का आप ताबून करना चाहते थे और आप देखते हैं कि सिलेक्ट कमेटी के पास बिल जाने के बाद वहां पर निजिम और मेकनीम बतया गया है और उसके कान्ट्रोल प्राइमरी के लिये भी ताबून किया गया है कि ५० परसेंट से ज्यादा वह किसी तरह से नहीं हो सकता वहां पर बहुत से और वहां पर भी जनरल डिफिकल्ट के बतस जिस तरह से और अपोबीशन की तरफ से बड़ी कड़ी विवाह से तकदीर का गयी है कि लैंड कमीशन को हम अस्तिपार होंगे तो करबशन (Corruption) बड़ेगा । मुमकिन है जिसका गलत तरीके से अस्तिमान कमीशन करेगा । जिसलिये जिस सिलेक्शन में लैंड कमीशन पर रिस्ट्रिक्शन आयद करने चाहिये । इसी बहुत का नतीजा यह हुआ कि हमने लैंड कमीशन के अस्तिपाराल विस्तृत महसूस कर दिये हैं । वहां जो निजिम और मेकनीम रखा गया है उसका मतलब गलती है । लेकिन एक तयसूबा आमदनी होने के लिये वहां जो मेकनीम रखा गया है उससे बढकर अकेल कमीशन की तरफ से मुकर नहीं किया जा सकता । जिसका मतलब ही यह है कि लैंड कमीशन के अस्तिपाराल महसूस रखे गये हैं । एक पॉमिली का जिनकम एक पॉमिली होलिडग के बराबर करार देना चाहते हैं और वह पॉमिली होलिडग एक वाई स्टिक (Yard Stick) है वह मैं मानता हू । लेकिन इन इन्ट्रूड जिनकम बेसिस का करार देना चाहते हैं तो बहुत जिनकम आने के लिये क्या करना चाहिये उसका देखना चाहिये नकि सिर्फ प्लो यूनिट या बर्क यूनिट की तरफ देखना चाहिये । बर्क यूनिट या प्लो यूनिट को अगर हम करार देना चाहते हैं तो दो बेलो से बिलनी जमीन जोती या सक्ती है उसको करार दिया जा सकता है । अगर यही असूख हमारे सामने है तो बर्क यूनिट १५ या १८ के करीब हो सकता है और जिसमें कोई ग्योबवल नहीं होना चाहिये । क्योंकि जैसा हम कहते हैं बर्क यूनिट हो होता है वह या बेल और एक हल से जोतने के लिये जो जमीन चाहिये वही बर्क यूनिट होना चाहिये । अभी हालत में बी सी सोल (B C Soil) के लिये वही बर्क यूनिट या प्लो यूनिट होना । वैंक सॉल या वेट सोल (Wet Soil) के लिये भी वही होना जिसलिये कि दो बेलो से जितनी सलक जमीन जोती जा सकती है उससे ज्यादा या कम बी सी सोल जोती जायगी उसी को ही नहीं होता । अगर जिसमें कुछ फल होना तो वह दो या चार अंक का करी हो सकता है । जिससे ज्यादा फल सूरत से नहीं हो सकता । अभी हालत में जब हम चाहते हैं कि एक सौ का जिनकम टैन्ट या पेट्टी लैंड होल्डर (Petty land holders) को किस तरह से मिले तो उन बतस हमको जिस तरह से नहीं देखना चाहिये कि वहां प्लो यूनिट होना चाहिये या बर्क यूनिट होना चाहिये बल्कि हमको यह देखना चाहिये कि अब सी का जिनकम फिनना आगनी में हो सकता है या वह किस तरह से जा सकता है । अब पॉमिली होलिडग के ताबून के बहुत स दलायल पेश की गयी, और जिससे भी बी गयी । अपोबीशन की तरफ से बतया गया कि पॉमिली होलिडग का बेसिस रखने के लिये आप किसी सूरत में कनबल से ज्यादा देने के लिये तैयार नहीं होंगे लेकिन अब दबी फराकियनी स पॉमिली होलिडग सबा रह है । अभी आपकी नीजत है कि

जैस कुछ रकबा टनट या पट्टी लैंड लाई में छोड़ कर बड़ जमानदारों का आप वेता चाहते हैं
अनुको रिज्यूम (Resume) करना के अन्तिमार्थ देना चाहते हैं। जिस निरन्तर
में यह मिलाए दो गयी कि आपका वह होलिडिंग बट जमान के पैर के जमे हैं। हर पैर गडज का उन
रकबा आता है तो उनके सिम आपका पाव बढ़ा हो जाता है और छोटे क रकमारों के निये टेनंटस
के निमे छोटा हो जाता है। मैं अर्ज कम्मा कि कमिटी होलिडिंग का ता-तुक रिज्यूम इन म नहीं आता।
बूरे टेनन्ती अँक्ट को आप मूल रिज्या करमायेंगे तो मालूम होना कि अमण गास्तुक सिर्फ सेवशन
तीन और चार के लिमे जाता है। वह ओक बार्ड मिटक है यह म मानता है। और अगर ताल्लुक
रिजम्बाव के बतन जरूर आता है। लेकिन बी जर्मेन्ट पेस हुमी है अनुको आप मीर से देखेंगे तो
मालूम होना कि सिर्फ कॉमिली होलिडिंग के हद तक ही रिज्यूम करने का बतका जरियार होना
और वह भी जितनी बार्ड पर कि काश्नकारी बड़ी असरा मेन सोस ऑफ इनकम (Main
Source of Income) होना चाहिये। साथ साथ वह भी है कि अगर आप कॉमिली होलिडिंग
तक रिज्यूम करना चाहते हैं तो प्रोटेक्टेड टेनंट के पास ओक तनीयास कॉमिली होलिडिंग तक छोड़ना
बकबा मानी सिफ दो तनीयास कॉमिली होलिडिंग तक ही आप रिज्यूम कर सकयें। जिसके बाद
अगर मोबर देन बत कॉमिली होलिडिंग (More than one family holding) रिज्यूम
(Resume) करना चाहते हैं तो यह कामची है कि बड़ी अस्फा मेन मोर्स बाफ इनकम
(Main Source of Income) हो जिसके म ने वह हुबे कि बोनाफाइड कल्टीवेटर
(Bona fide cultivator) ही वह रिज्यूम कर सकता है दूसरा खलम नहीं कर सकता।
लेकिन जिस हुकमे आप अनुको महकम करना चाहते हैं। बिघर आप कहते हैं कि मुल्क में बैरोजगारी
बढी जा रही है गहरो में आबादी बढी जा रही है और लोग मुल्कजिम के निय बकरो के बरबाद
करवदा रहे हैं और बैक टू कि विलेजेस (Back to the villages) वह चारा लगा रहे हैं। वह
नौबत आ गयी है लेकिन अनुके बाद भी आप कहते हैं किसी मूरग में मोबर देन बत कॉमिली होलिडिंग
रिज्यूम नहीं करना चाहिये जिसका सिफ जिराबत हो आबादी का जरिया है अनुके लिम आप कहते
ह अनुको किसी मूरग में रिजम्बाव का हुक्म नहीं होना चाहिये। तो जिसका नतीजा यह होगा कि
मजबूर बोनाफाइड कल्टीवेटर को जिराबत से अलग रकना चाहते हैं। हुगरा होजी पेसा करन
के लिमे आप अनुको मजबूर कर रहे हैं। जब हमारी मयाफी जिवनी हुमारे देहात की जिवनी जैसी
है कि वहा के रहनेवाले ७५ फीसब लोगी की जिवनी का बारीमवार जिराबत पर है उनके निय
जब आप कहते हैं कि ओक कॉमिली होलिडिंग से जबाब अनुको रिज्यूम नहीं करना चाहिये तो मैं समझता
हू कि यह ओक गलत बेतराज है। जैसा कि आपने बाबता को मियाल दी कि वहा ओ बोनाफाइड
कल्टीवेटर है, ओ रिच पीजन्ट्री (Rich Peasantry) है अनुको बहा टच
(Touch) नहीं किया है लेकिन वहा बैथीकस्वरल लैंड लाईज को छुटम कर दिया है। म जिस बात
की मानता हू और अंसा होना भी चाहिये। हम नहीं चाहते कि बैथीकस्वरल लैंड लाईज जो पहले
जसे सोने के मूले पर मूल्ये से अनुको बैसा ही रखा जाय। अनुकी असी तरह से रकन का हुमाय
मफसद होता तो सीलिंग (Ceiling) पर अितने कबे रिस्ट्रिक्शन आपको सिम मिल
में नजर नहीं आते। हम चाहते हैं कि बैथीकस्वरल लैंड लाईज एलिमिनेट (Eliminate)
होना चाहिये। लेकिन बोनाफाइड कल्टीवेटर भी मूतास्तिर न हो। ओ बी टाजिम

Three times) तक रिजर्वेशन करते हूँ वे कोबी देवभूमि और देवपाडा नहां हूँ। मैं मित्रित क्लास पत्रदत्त हूँ। किताब मजदूरी की वजह से मैं अपनी जमीन दूसरी को कौल पर देत हूँ। अमेरिका में वास्तव में रिजर्वेशन के त्रिष कोबी अंतराज नहीं होना चाहिये। जिसके तात्पर्य संपत्ति माली होलिडन आता है। जिनका अर्थ मालिक कोलिडन के लिये भी है। मीडर आफ अगोरीशन की आत्मकरीर इन्हीं अंगुलि साफ बाज हुआ कि सीलिंग से अब कोबी अंतराज नहीं है। मैं जिन अंगुलि का तत्समीय करते हूँ कि बोनाफाइड कल्टीवेटर को हूय जिनसे मुतामिर नहीं रखना चाहते और जिनके लिये मैं अंशक मंजूर हूँ। सीलिंग में साइबाग गुना जमीन रखने के बारे में बहुत होती है। अबसे आपकी ज्यादा नुकसान नहीं होना चाहिये। सीलिंग के ऊपर की जमीन लेते वक़्त टनट को अवलोकन करने का सवाल ही नहीं आता। जिन फमिली होलिडन से सिक लड होलडरों को ही फायदा नहीं होगा बल्कि अंतो तनावुन से कायतकार और प्रोटेक्टड टेनंट (Protected Tenant) का भी फायदा होगा। जिसीलिंग में अब करना चाहता हूँ कि हमारे अवकमट विन में हर एक प्रोटेक्टड टनंट को अपने लड काउ से एक फॉर्मिली होलिडन तक खरीदने का अधिकार है। अन्ते लिये कुछ अवकमटम आये हूँ। हमने ३ ता ८ जकड रखा है तो आपन एक डड बी भिस तरह से रखा है लेकिन जिसका फायदा प्रोटेक्टड टनंटस को हो रहा है वो अपने लड लड से जमीन खरीदना चाहते हैं कोबी अंतुपर सवाल नहीं करता तो अंतु सूरत में प्रोटेक्टड टनंट को फायदा नहीं होगा। अगर यह तमसीय लिये आम कि फमिली होलिडन बहुत हूय तक ज्यादा होना चाहिये तो अंतु सैड लाइज को और जमान खराबत का हक रखा है हमारी पालिनी यह है कि जिस कपर हो यह जो डिस्पारिटी (Disparity) है अंतुका निकाल है। अब सारस अब हजार अकड जमीन का मालिक है फमिली अंतुका पैसा है और यह प्रोटेक्टड टनंट की हमियत से कायत करा रहा है। ना नहीं ज्यादा होलिडन का मालिक होता है फमिली होलिडन के मायुन से प्रोटेक्टड टनंट को फायदा होता बल्कि होलिडन के वक़्त यह बहुत हो रहा है कि फमिली होलिडन के वन वन (One third) रखा गया है और अंतुको बिल्क करना चाहिये। हमारी पालिनी प्रोटेक्टड टनंट को सिक्युरिटी (Security) देने की है। जिसीलिंग बिज़ में यह रखा गया है कि प्रोटेक्टड टनंट के पास अब फमिली होलिडन छोड़े अगर कोबी जमीन नहीं हो जा सकती। तबान यह है कि कुछ हूय तक मैं यह तमसीय बाने बत कि फॉर्मिली होलिडन में बिजाफा हो चुका है तो अंतुका पालिनी मतीजा यही है कि अंतुके तात्पर्य से कुछ बल्कि होलिडन में भी बिजाफा होता है अंतो सूरत में जबकि फमिली होलिडन ज्यादा रहेगा अंतुके प्रोपोरशन में (Proportion) प्रोटेक्टड टनंट के पास ज्यादा जमीन रहेगी। जिन तमबान मिसालो में जो मैं न दी है यह बजुबी साबित होता है कि फमिली होलिडन लड लड के फायदे के लिये ही नहीं है बल्कि अंतुको बिसन जिसका फायदा है अंतो तनावुन से प्रोटेक्टड टनंट को भी जिसका फायदा हो संपत्ति है। राबिट आफ वरनेस (Right of purchase) के वक़्त भी अंतुका फायदा होगा और बेलिक होलिडन के वक़्त भी फमिली होलिडन से फायदा होगा जिसलिये एक यूनिट और प्ला यूनिट रखना चाहिये और तब दुरुब धियरकम का बेसिस नहीं रखना चाहिये जिसके तात्पर्य से वो बहुत की जरूरी है यह सही नहीं है। अब मबाल पैदा होता है कि फल्ट आफ प्रोटेक्शन क्या होना चाहिये। ५० परसेंट जो रखा गया है वह बहुत ज्यादा है मया कड़ा गया जिस पर अब आनरेबल मबर न अवकमेट भी पस की कि ज्यादा में २५ परसेंट होना चाहिये आज हमको मया है कि बिजामत के अंतु विन

य दिन कास्ट आफ प्रोडक्शन उठता जा रहा है। और नका तो नहीं है बल्कि बरफ पड़ा हुआ पड़ा है। अगर जिराअत सबसे ज्यादा फायदाभंद पैसा होना न सना करन पाउ किनन मरकज नहीं पाता। कि अना जन आनरबल मवर न आकडा से सदात बत या। बल्कि व खगतात हात अपनी जिराअत को नगहो करते। उनिन हम देखने है कि आज बासकारा की माणी हाउत पसल हान की बजह से वह जिराअत म नरकका करन के लिय नयार नहीं है। जोर अलके पाम बाणी जमिय था नह है। तब यह मयाउ किया ता समन है कि जद जिगल म बकसान है। फायदा नह है तो कयो लोग जिगल क पैश को उठा कर दूसरा तरफ मानविन नहीं हाने ? उनिन देशन की जिवनी में है कि जिगलन म नकमान हाता हा या फायदा अलके लिय जिगलन क गिला और आजी पसा ही नह होना। शहरा म जनी बडी अइस्टीज है। उनिन किन भी बहा वर जवाब बरतागारा है। बहा पर आकर देहान क नाग रोजन री कपहम नहीं कर सकते। असी ह लत म अनको अपता पद पामन म नमि कुछ न कुछ करन ही चाहिये। और दूसरी यन् भी बात है कि जिगल वह अनका अरु अरबलिक थद हो गया है। जिसलिय अमको छोन्या भी अलके लिय बलित्त होला है। बजिए अन पश को नहीं छोडने जिसका मतलब वह नहीं समतगा चाहिये कि अमका कास्ट आफ प्रोडक्शन बिल्कुत पौडा है और जूनको फायदा ही फायदा होला है। अलके लिय म मिसाल देना चाहता है। वेट लंड (Wet Land) क बारे म मस तजरका नहीं है। लकिन ड्राय लंड (Dry Land) की हद तक म कहूंगा कि बहा पर कास्ट आफ प्रोडक्शन गिट स के निस्क स जपादा होला है। अगर अ प कास्ट आफ प्रोडक्शन का हिसाब अिस तरफ से लग वय कि नौकरी का लच बितना होला है। तुलमदेजी और निवामी का अितना होला है तो यह तरीका चलत होला। कास्ट आफ प्रोडक्शन का हायुन करते बकत बहुत सी बीबी को देखना जरूरी है। गिगनी पर हमार कटौन नहीं है। भगलो को तीन या चार बी रपय तगरवाह सालाना दी जाती है। कसे बगरा के लिय मनदूरी देनी पडती है। का टकल बसिस (Contract Basis) पर लत दिव बाते है। निगामी के लिय माल का कुछ हिसाब भी देना पडता है। अिस के बाव माल माफुड तक पहुचन का अरु जा लगाभिय। वह तो हमारे कटौत क बाहरभी बीज है। बल्कि प्रोड्यूस अत बगत अच्छा होला जब कि ठीक समय पर ठीक प्रमाण म बारिख होगी। अगर बारिख ठीक नहीं हुअी और फायस फल हा वय तो फाल्ट आफ प्रोडक्शन म हा कमी नहीं होली। भगलो को यह नहीं कहा जा सकता कि तुम्हारी जा सालाना तगरवाह मुकर की गयी है वह फल त होन से नहीं बी जायगी। कनटक का तजरका म आपनै समान रखता है। जिस माल खरीफ की फल अच्छी बी तयार हा लगी बी लेकिन अरु फल न की नौअत पर लगातात पबरा दिन की मुखलाधार बारीख हुअी। जो कटी हुअी फलत भी असकी रास कउन का मौका नहीं मिला। वह अपनी जगह पर ही सज गयी। अमन क लिय मनदूर भी नहीं आवे।

(At this stage a Chaprassi was found distributing some papers to some Members in the House)

Shri V D Deshpande : Mr Speaker Sir I want to draw your attention to the distribution of some papers in the House itself. I take strong objection to it.

ہاؤس کے دروازے پر آئے اور اسے کہیں کہیں سے دیکھ کر ہنس رہے تھے۔ ان کے ہاؤس کے دروازے پر آئے اور اسے کہیں کہیں سے دیکھ کر ہنس رہے تھے۔ ان کے ہاؤس کے دروازے پر آئے اور اسے کہیں کہیں سے دیکھ کر ہنس رہے تھے۔

थी बिरेड राटली। अति प्रकार सार फसल की जरूरी होती। अतः बाद दूसरी बार यह कि दूर ग आप मन की तरह वन ता मालम पड़ता है कि फल बहुशरीन है लेकिन मत म जाकर देख तो फलम म मर बीड लग हुम वितायी वेते ह अभी बीजों के लिय हमारे यहा कीजो कटो- नही ह अमरिका और इस के ममान हवाई जहाज से कुछ दव अिया छिडक कर खतो के कीडा को मट करने की व्यवस्था हम अपन देश म अभी नहीं कर पाय ह। कास्ट आफ प्रोडक्शन के लिय हम अति समय बीजों को सामग रखना चाहिये। हमारा जियाजत ऐसा मचर (Nature) पर डिपड (Depend) करता है अविश्व ५ साल का हिसाब मनात है तो मुश्किल से दो स लमें अच्छी फलम आती है और ब की सारी म तो दो बार आना ही आती है। अति सारे क तीरेक म (Consideration) को लेकर ही कमिली हांडिकपा लागुम किया गया है। और कास्ट आफ प्रोडक्शन पचास कीसमी रखा गया है जिसके साथ साथ यह भी है कि कुछ कला लड (Fallow Land) को भी छोडना पडगा। रोटेशन आफ क्राप्स (Rotation of Crops) होता है जमीन म हर कला अक ही काम निकाले रहे तो जमीन का मरव निकल जाता है अतिलिय असको अक साल रेस्ट (Rest) भी देनी पडती है। साथ साथ जिसके अंदर पदचर लड (Pasture Land) भी छोडनी पडनी। यह नहीं की बला को पचान क लिय कोआ और जगह होती है। अतम हमारा यह भी मजबूत है कि भावी भावी म भी जब जमीन मफोम हाती है तो वधारे डाने आत है और असम जमीन का बारहवा या मोलहम हिस्सा जला जाता है ब कमीडेरेशन् (Considerations) है जिसकी वजह से ५० परसेट कास्ट आफ प्रोडक्शन समसता चाहिये। अक मेकैनिफिक प्रोसेस (Mechanical Process) है म कलकयुशम करेय तो ये आज की हालत में सही नहीं हो सकते जिन कमिली हांडिकपा का लागूक प्रोडक्ट टनट और लड लाड म आता है और वही अक अतम मकसद है जिसक जूय पूरे टनट की बिल का पारोमदार है। अति निहाय से म मझा कि जो ५० परसेट कास्ट आफ प्रोडक्शन रखा गया है वह सही है। अब सवाल यह आता है कि पैदावार से कमिली हांडिकपा ब लागुम करना चाहिये या अकरोज पर करना चाहिये या लड देवी-मू पर? म मानता है कि लड देवी-म कलम करम से बहुत हव एक कायदा होसकता या सुहजिय भी हाती की और रिडक्शन आफ वर्क (Reduction of Work) भी होता या बीबीस घंटे के अंदर हम मासूम कर सकते प कि फिलनी जमीन सीलिंग (Ceiling) पर आनवाली है किलनी जमीन लड लाड से लेकर टनट को बाटी आ मकली है अति तरह का कुछ कायदा जरूर होसकता म भी अक मकत जिली स्पान का वा और हो सके तो आज भी कुछ हवतक है लेकिन अिसके साथ साथ अकरोज बलिस पर पॉलिनी हांडिकपा का लागुमकरण के मिललिय में जो बलासल देश किय जाते हैं अतना की मजरबान नहीं गिया जा सकता। हमको मा डूम है कि हमारे स्टेट के अंदर अक तुतिमास हिस्सा सो नान निवाली जरिया (Non Deewan Area) का है पडगा जारीन बगर के अम मकामान है जहा पर अब तक सेटलमेंट (Settlement) नहीं हुआ है

और जो सटलमट यहाँ हुआ है वह भी अक क्लस पर नहीं हुआ। अब साल अक्टूबर के दौरान मैं जब कि यह बिल पेश किया गया था उसी क्लस में हुआ था कि करीब ३८ लाखों अंस है जहाँ पर बदायलन होकर नीस पाठक अस्था हुआ है और वहाँ नया बदायलन होन तब २१ आन का बिजापा होना चाहिये। अनी हालत में लाजिमी तरीका यह है कि हम यह नहीं कह सकते कि जूस वनत जो जमीन की कीमत से नहीं आता भी है। बल्कि हमें पाय्पू-यवन में बिजापा हुआ और जमीन के लिये बाव ज्यादा हुआ अनी तरह से जमीन की कीमत भी ज्यादा होगी। अनी मुनासिबत में सेंटलमेंट के बन्धन में जा लड़ रेबी-यू हुआ असम भी बिजापा हुआ है। यानी लैंड रेबी-यू भी मसाली नहीं है। आज लड़ रेबी यू हर जगह अक्सा है असा नी हम नहीं कह सकते जिसके बाव सिपेकट वमेनी में अक्सापटन का ओपीनिवन (Opinion of experts) लिया गया। और बीगर तरीका से भी हम मालूम हुआ कि अगर लड़ रेबी-यू का जब तावन हुआ था उसी क्लस लड़ करटीलिटी (Land Fertility) का भी कन्सीडरेशन (Consideration) होता तो जरूर लड़ रेबी यू बसिल पर केजिस्ट्रेशन पेश किया जा सकता था। लेकिन असा नहीं हुआ है लैंड रेबी-यू का अक्सापटन (Assessment) करने क्लस में कन्सीडरेशन (Man consideration) करटीलिटी (Fertility) नहीं है बल्कि और बहुतसे कन्सीडरेशन लिये गए हैं। सेंटलमट अक्सरों में वक्ताग करने पर भी यही मालूम हुआ। सेंटलमेंट में वक्ता जो सब (Survey) किया गया अत क्लस जो कन्सीडरेशन हुआ अतकी भी मैं आपके सामने रखना चाहता हूँ। अब का जो अक्सापटन किया जाता है असम दूसरी भी बानों का बिचार किया जाता है। जब किसी बाल जमीन का अक्सापटन किया जाता है तब असम जमीन का मार्केटिंग फसिलीटीज (Marketing Facilities) क्या है यह देखा जाता है। कम्युनिकेशन का बिचनान क्लस है बाजार से पास है या दूर है करीब में कोभी बाल बिजस्टीज बलनी है क्या बिग सब बातों का बिचार किया जाता है। सिक् जमीन की करटीलिटी देखकर यह तप नहीं किया जाता है। सिक् करटीलिटी यह कन्ट्रिबा (Criteria) नहीं होता है। अक्सापटन (Assessment) कमिली होरिबग तप करने का बस नहीं वन लगता है जिस लिये अक्सेस बसेस ही रखा गया है। और यह भी काफी बीर करने के बाद रखा गया है। अब जिसमें कोभी बल करने की गुजारिश नहीं है। जिस लिये बिग कोमोन अमेंडमेंटस लिये हैं वे अह बापस के बिहम ज्यादा डिफिनेशनल बाल के लिये कमिली होरिबग को अक्सेस बसेस पर फिलन किया गया है। ४ अक्क डाओ अकर अता कुछ रखा गया है। बेट लड़ के लिये मलसीमम ६ अक्क रखा गया है। पांचवी होरिबग बेट २४ के लिये ६ अक्क है उसी बात नहीं है। यह कोबा फिलनड नहीं है। यह ता मलसीमम बलता गया है। जिसमें हम ३ ४ ५ अक्क कुछ भी रख सकते हैं। सब जगह यह ६ अक्क ही होना असा नहीं कह जा सकन है। इस लड़ जा असम नी नी साबिल में २४ अक्क में ज्यादा नहीं रखा जा सकता है। जिसमें ज्यादा किसी हालत में नहीं बड सकता है। कमिशन जिस मुअर कर सकता है।

जिस लिये मेरी यह गुजारिश है कि सब अक्सापटन बापस लपर जिस क्लस को जस के बला पास किया जाय।

श्री जयशंकरराव नरहारे—आनवरी म्हणजे मोटारीसुई वसूळ गती करणारा असावा असे थापनास वाटते काय ?

श्री सिबाजी मुस्तामी पंतप्रधान—याचा मोटारीसुई नसत फिरत पण त्याचे जे जोममान तुम्ही ३०० रुपये महिना ठरविला ते ठरवा पण त्यात तो सुट्टी होऊन ही माही याचा तर विचार करा की तो सुट्टी होऊन नव्हे असे तुम्हाला वाटते ? या पैकी तुम्ही कतक्याच भरिलेले ठरवीत आहात हे विवरक नसा. आणि यावरच आपल्या देशाची भरभराट अवलंबून नाह.

दुसरा मुद्दा असा आहे की हे जे शेतकऱ्यांच्या जीवनाचा फार मोठा बळगळा बांधणारे काय आहेत त्यांना त्यांच्या जीवनाची याचा वाटते मुठीच कल्पना नाही आणि त्यांना त्यांचा मुळाव विचार केलेला दिसत नाही. जे जर यावर विचार करतील तर त्यांना कल्पना येतील की शेतकऱ्यांचा अशी परिस्थिती खूपच कट्टा पिसी पाहिल की तो ज्यास्वीत ज्यास्त अल्पच फळू शकते अशी परिस्थिती त्याला नव्हती अल्पच राहिली. जा शरीर रावत नाही त्याच्या अन्न खाता राह नव ही गोष्ट नवी आणि ती आम्हाला माहित आहे. पण शेतकऱ्यांचा जीवनमान या ३०० रुपये महिन्याच्या अनुप्राप्तीला जाला नाही तर हे मान बराच नाही. याचेही जीवनमान वाढव्यास काय ठरा.

सिमा मुद्दा असा की ही परिस्थिती म्हणजे शेतकऱ्यांचा जीवनमानाचा क्षेत्र ३६०० रुपये उपप्राप्ती जमान आणि फमिरी हाउसिंग म्हणजे ८०० रुपये अनुप्राप्ती जमान असे आपण ठरविले आहे म्हणजे ८०० रु उत्पन्न हे त्याचे कमीत कमी जीवनमान खाते हा जरा महा महत्वाचा आहे वष ह्या फड की गोच लक्ष द्या नाही आणि फक्त मामूली बाबीसाठी भाड्यान आहे की शांत-शांत जा अमीन शांतवाचाची भाड ही सायान्ना यशास वर सोडावी की अकराच्या बसित वर सोडावी मुख्य मुद्दा जा शेतकऱ्यांच्या जीवनमानाचा आहे त्याकडे कोणाच लक्ष द्या नाही. तुम्हाला जे शेतकऱ्यांचा शेतकऱ्यांचा शेतकऱ्यांचा शेतकऱ्यांचा आहे तर त्याचे जीवनमान कसे वाढून या सध्या दख्खा या शुल्का वाढावर भाड्यान म्हणजे जास्तपेक्षा जास्त आहे असा या जे शुल्का वाढावर आपण मांडता लक्षा आम्हाला शक्य होते की तुम्हाला वाटत की ही काळवरी आहे की काय ? तसे असे तर पाहून देणारी जास्तच जास्तच भाड्यान द्यायला लागत कायद्याची अंमलाबाबतचा सबबीवर नसल्याचा मुद्दा हेतू असे तर तुम्हाला वाटत काळवरी काय आहे.

शेतकऱ्यांचे अल्प कमीत हाउसिंग अनुप्राप्ती ठरविण्याच्या नळी बांध बांध मांडल्यान घेता. असे म्हणजे अकराच्या प्रमाणावर हाउसिंग बांधायला होय आणि दुसरा बांध म्हणजे जमान यावर आधारित होय. याचा यावर जमोज ठरवावी म्हणजे जमाना जा अकरा-अकरा हा रमान विरोधा पक्षाच्या नव्यानी असे मागिले आहे की त्याच तरे असेल तर ८५ रुपये सायान्ना यम ज फमिरी ह्या इव म्हणून नव्यानी यामुळे काय विषयता हाणून जाह. याचा जर कल्पनात विचार केला तर मर्यादाबाधक मी सामू बाधता कारण तेथीन बहूतच याच माफ्या प ह्यात आहे. तेव नार आणि शांतवाची जमीन जाह म्हणजे ८५ रुपये शांतवाची जमीन मोठावयाचा असेल तर चार आणि दहाप्रमाण १८० अकरा जमीन मोठावो ल वल तसेच भाड आणि दहाचा जमीन असेल तर ९० अकरा दहाच १२ अथ दहाचा जमीन ६० अकरा आणि अकरा रुपये याचा जमीन असेल तर ८५ अकरा मधील.

श्री रामराय जाधवाकर - ४५ अकर सोळावा बस आहे

श्री लिहाजी भुताजी पावसबळ - जायण म्हणतात तसे असते तर योग्य झाले असते. पण लगे नाही ही नवाची गोष्ट आहे. मगठवाड्यात काही भावात दोन स्वयं दरापर्यंतची ही जमात आहे शिवाय जमीनीचा प्रतवारी जी ठरविली आहे ज्यावर मारा ठरविला जातो तीही बरोबर नाही तेव्हा तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे जर ४५ स्वयं सावाची जमीन मोडवानी असे ठरविले तर १८० अकर जमीन चार आणि दराची सोळावी लागल आणि ही अकर बस बोडीला किंवा ५ माणसांच्या अकर कुटुंबाला वाहता बसारा जमीन ठरवार नाही व ता तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे व्हा युनिट (Plough Unit) किंवा बस युनिट (Work Unit) या बाबतीत अगदी विपरीत ठरेल अशा तऱ्हेन दोनसावाच प्रमाण विषयतेस कारण होमीन म्हणून फमिली होळिय ठरविताना अकरावर ठरवावे हा जा मूळ नपना आहे ती बरोबर आहे म्हणून साधावर हे प्रमाण ठरवावे असे ज्यास म्हणव आहे त्याची आपला अट्टाहास सोडून द्यावा अकरावर फमिली होळियन प्रमाण ठरविण्याचा अट्टाहास नसून ती पायस माकणी आहे मुळत घतसाधावर फमिली होळियन मापन करा म्हणणारे अट्टाहासी आहेत हे अट्टाहासाचा मुन्धार नपणाराची लक्षात घ्यावे

हे बरोबर आहे की मुत्यत्राच प्रमाण अकरेवर ठरविले तर अकरेज जोकर लागू करता येत नाही शिवाय नका बसे लागण्याचे आहे की जाला लँडलाड (Landlord) राहिला नाही ता खतरा आहे ता जमानदार नाही जमीनदार जाला शिल्कक राहिले नाहीत ज होते त्यानी तर कायद्याच्या भीतीन आपल्या जमीनी विकून टाकून छोट्यानाट्या वाटभ्या करून नाहीसे झालेले आहेत आणि जाला न शिल्कक आहे ते निष्पळ शेतकरी आहेत मी वर सांगितल्या प्रमाण तुमचे म्हणव ज मागाचे बसिस ठवा असे आहे ते जर माय केने तर हा कायदा जोकर लागू करता यशील पण त्यामुळे अयाय किती होशील याचा विचार करायला पाहिजे योडा वेळ लागत नर काही हरकत नाही पण कोणावरही अयाय होला कामा नय

अज लागण्यात जाणे की जर अकरेज बसिस ठवले तर लागलुबरीला मुल यशील आणि त्यान आधार म्हणून सधा चालू असलेल्या लँडसेसस (Land Census) ने मुदाहरण देण्यात जाल आणि तेच लागलुबान चालू असानेहि सांगितले पण हे लागण म्हणव मुदिर बिळे करतात म्हणून घर नावू नका अमे लागण्यासारखे आहे कोणतीही पावस गोष्ट करताना त्या घरीवर काही दोष असतातच पण दोष असताना म्हणून जाणव गोष्ट करू नये हे बरोबर नाही

सिसरा मुदा असा आहे की जमीनीची प्रतवारी ठरविताना ज्या अडचणी बसता त्या विचारात घेतल्यातर अत्यत्राचे अकरेज बसिस वर फमिली होळियन ठरविताना बराच वेळ लागल आणि छोट्याच्याच्या पडताने वेळ कमी लागल पण सतसावाच्या पडतीन फार अयाय होण्याचा संभव आहे हे मा अयादरर स्पष्ट करून मागितले आहे म्हणून अयाय टाळण्याकरिता जर दोष करवान होण्याचा संभवहि असेल तरी काही हरकत नाही आपण विचार केला तर करवान दूर करू शकू

आपण जर सायाब्या बर्बादकर फसिला होल्डींग ठरविले तर कसा अभाव होणार आहे हे मा-
मलबुल न्हि आहे. देखून माझी अशी विनंति आहे की सरकारचा कोबांमल ठरविणारे
फसिरी होल्डींग ठरविताना ती कधी पुढे सधरा मासूब होणारच नाही असा गटान ठरवू नका.

मी आपल्या पुढे माझी विचारसरणी मांडली आहे. याचा माझ विचार होता अशी माझा
विनंति आहे.

Shri M. S. Rayalingam I am not an agriculturist nor my
parents were at any time agriculturists. But I claim this
much that while formulating this Bill I had contributed
something towards its shape as a member of the sub Com-
mittee of the Congress Legislature Party. As such, I have
just now to clarify certain points which are of important
nature.

The question of a family holding being capable of yield-
ing a net income of Rs 800 has come up for discussion. It
is not as if we have arrived at this figure arbitrarily. It is a
fact we have considered the questions in all their aspects.
This figure of Rs 800 came before us and we were ourselves
surprised at this conclusion.

So when we started with the amending Bill it was our idea
to acquire surplus lands and then duly distribute them. We
know this much that the land hunger is so much that the
surplus land that may be available is not going to solve the
problem at all and perhaps more Bills are necessary to
solve the complications which may arise therefrom. In spite
of it however the country needs that a mathematical solu-
tion has to be given to the man who wants land today.

The person who wants land has been told that there is
enough land available. This point has been stressed by
each party, and as such it becomes incumbent upon all the
parties sitting here and also perhaps upon the responsible
public to tell the people who are desirous of possessing land
that this much alone is the land available and this is the
only land which can be distributed. Such being the case
whether we desired or not and whether there is surplus land or
not it is natural that a bill of this nature was to come and it
has come. Now when it is a question of taking away the
surplus land the question is where to fix the ceiling. If there
is no question of ceiling there is no question of surplus land.

Therefore, the question what should be the figure of ceiling was the point which engaged the attention of one and all for a long period. Big guns have discussed over this and came to the conclusion that the ceiling should be that amount which a man in this country is drawing in his maximum.

We first thought that the income which the President of the Indian Republic is drawing or the Prime Minister of India is drawing can easily be fixed as the ceiling. That was somebody's suggestion. It stands to reason and it must stand to reason also. But Sir, the spheres are different. That may be the other side of the argument. But one thing struck me and I think it is also reasonable. It was this.

We as members of the Legislature have taken to an average income of Rs 8600 per year. Our monthly salary of Rs 200 and other allowances of Rs 100 come to Rs 300 on an average and on this basis we have fixed Rs 3,600. This standard we have fixed for ourselves as representatives of the people. If Rs 8,600 is our annual income and with no breath can we at any time say that the average man should take Rs 2400 or something less than Rs 8600 which we, as representatives of the people, fixed for ourselves. That is the average standard of life today. We do not want to lead a very high standard of life. We are not a rich class, nor we wish to be Zamindars Jagirdars. Such being the case Sir we preferred that this Rs 8600 should be the ceiling figure and that was also the way in which we thought that surplus land could be had. This also in a way fitted in calculating the surplus land whether we believe in statistics or not. It was a question of procuring 4 lakhs acres of surplus land. We thought that this was the way which could solve both sides of the problem and, we have taken Rs 8600 as the ceiling. Coming to a middle class family man it comes to Rs 1800 i.e. half of the ceiling and if we take into account an average family of five that naturally will come to half of this 1,800. That was the way in which one line of thinking proceeded and we arrived at this figure. It may be a few rupees this way or that, but I am driving the hon. Members to the thought that influenced us on this point.

We are in a country where we have got organized labour. Organised labour is industrial labour. We have agreed as per the Rega Committee with all dearness allowances we allow them a sum of Rs 60 as monthly income in its maximum.

If Rs 60 is multiplied by 12 it works out to Rs 720. In this connection I should like to mention that our country at the present juncture has an organised labour class movement and we have always upheld the cause of labour through Industrial Tribunals, International Organisations and through various other means. I am personally convinced that the figure of Rs 800 sounds quite reasonable as this is nearer to 720. On the industrial side generally the expenditure of the middle class is about 60% more. Such being the case the ceiling figure of Rs 8 600 arrived at by multiplying Rs 800 by 1½ sounds quite reasonable. It may be that the figure of Rs 9 600 is something high for a few or that it has been fixed arbitrarily, but in view of our living standards we have to agree to this figure. Swarnin has agreed to this figure and I am at a loss to understand why it is being said that he has not agreed to it. I repeat, he has agreed to this figure, he is agreeing now also. I am therefore of the opinion that the figure of Rs 800 should not confuse us. I am very clear about this and nothing within this period of 1 year and 8 months or so can make me change my opinion. It is not correct to say that the figure of Rs 800 has been fixed on any political or other considerations. If I may say so it is only based on one thing, i.e. the question of living wage and nothing else. Under the circumstances to say that the figure of Rs 800 has not been fixed properly is something which I for one cannot understand.

I now come to another point which is of an important nature. We always speak of landlords. Now another word has come into vogue viz. Supervisory landlords. If tenant is to be taken as a relic of landlordism I do agree that there is supervisory landlordism. As such on the above basis hon. Member who wants to plead for the tenant must know that his logic takes him to plead for the jagirdar or for the jagirdari system. If he has the above conception let him not for a moment uphold the cause of the tenant here. I am surprised to find that two contradictory views are put forward by the Members of the Opposition. On the one hand they plead for the cause of the tenants and on the other hand they plead for the abolition of the jagirdari or feudal system. These two contradictory things cannot go together. That is the reason why we are finding incongruities in the amendments of the Opposition. It should not be forgotten that there are tenants who are even richer than small Pattedars. Then there is also the question of ceiling.

Shri I. D. Deshpande Is the hon Member going to give anything to tenant who is richer than a landlord? We are giving him something apart from land. Therefore it is going to make a basic holding. Then why this unnecessary charge?

Shri M. S. Rajalingam I am trying to take the Members of the Opposition to another point. I am not going to be diverted by their interruptions. I shall answer them at the proper stage.

As I said I am driving the Members of the Opposition to another point. It may appear to them to be a wonderful argument or it may not sound as a proper argument. But I have got my own convictions. Mine is not an irritating mind nor can it be easily cajoled by force or by interference. I have evolved something myself and I am glad I have got a chance to express my thoughts. As I said on one side trying to abolish the jagudari or feudalities and on the other side trying to uphold the cause of the tenants are quite conflicting and lack conviction. The opposition can only take one view. They should either support the tenants or support the classless society in general but they can not have both ways. If it is a question of supporting human beings in general let it not be said that he is a tenant, he is a small pattadar, he is a rich peasant or that he is a poor tenant. I for my part have never looked at things on those lines. Perhaps some hon Members are annoyed and some hon Members are pleased with what I say. However I must say what appeals to me not because of the exigencies of the situation but because of the logic that has convinced me and I should go ahead.

Now I come to the question of revenue basis. (PAUSE AND INTERRUPTION) Some times interruptions take away ideas from one's mind, and on this occasion, I think the leader of the Opposition has succeeded to some extent. Some hon Members have referred to at great length about the defect of the land revenue basis also. I want to draw the attention of the House to one important point. The land revenue basis was in a way recommended if I remember correctly, by the Government of Himachal Pradesh but however the President has not given his assent. The reasons may be different but one thing is quite clear i.e. that we have to develop a uniform economy throughout India. It may be agricultural economy

or industrial economy or any other sort of economy. We cannot give chances to disruptive or unworthy forces to handle this August Government by creating disturbed and unstable conditions. The country needs a uniform economy. The reasons why President has withheld his assent is therefore obvious. After all what is the result of our pleading for revenue basis? Some of the hon. Members want to delay the implementation of this Bill—and some not implement it at all. We should like to try and see that some land is available which can be given away to people and mathematically show that only so much land is available. I am afraid we are making much of things which are not actually existing. Only by clarifying this question of land to people the land hunger would decrease and people will try to adjust themselves to some sort of other professions. This is an important question and this has absolutely no ulterior motive. Quoting from Sri Mavalankar or from somewhere else and saying that the minority is being ignored and so on will not solve the problem. I know this much that Democracy rests not in the majority nor in the minority—it rests only in one thing i.e. the correct practice of life and evolution of democratic thought. Then only we can evolve a democratic life. We may err in judgement but experience will guide us in the proper direction. I am not immediately for revenue basis more so when there are different interpretations, appeals and counter appeals. That is not going to solve the problem. If we are earnest in giving some surplus land to the people if we are anxious to see that there is no distinction made between a tenant and a small pattadar. I wish Sir that we take up the Bill as it is and then work it up. If there is any defect—there may be some defects we can look into it at a later stage. The arguments of some hon. friends especially that of the hon. Member from Secunderabad and Mushirabad, did convince me earlier, but now I cannot understand their arguments.

(LAUGHTER)

Shri V D Deshpande It is not the Member from Mushirabad. It is the Member from Osmanabad.

Shri M S Rajalingam I am sorry. I am referring to the hon. Member from Omerga.

I think, I have taken much time of the House. I hope my views will be taken in the correct perspective. Thank you,

شری عبدالرحمن (ملک سہ) : سر اسکرپٹر : یہ و جوں اور اعلیٰ قانون ہے جو

کے ساتھ کار کی طرح حکومت کے ہر ہے۔ جلی ہولڈنگ (Family Holding) کی جو راسی ہوں اصطلاح وہی کہی ہے و ایک فرد دے والی اصطلاح ہے۔ یہ اصطلاح ایک معصوم اصطلاح معلوم ہوئی ہے۔ لیکن جلی ہولڈنگ کے مفہم کے ساتھ دیکھا جاتا ہے کہ یہ سو سے کی آمدنی کو جلی ہولڈنگ کا معیار رکھا گیا ہے۔ اس سے زیادہ کے لئے ایک حد کی سادہ رکھی گئی ہے۔ اب ہم اس سے زیادہ لگائے ہیں جو اس سے زیادہ ہر حصے میں ہے کہ اب لوگوں کو ایک حد سے زیادہ نہیں دے کے قابل ہیں۔ اس سے زیادہ بوجھ ہے کہ آج کی حکومت پروری کو دوسرے کے قابل نہیں ہوگی۔ ان افسوس ہے کہ جیسے دے ہوئے معاف کو نہیں ہم کر دیا گیا ہے۔ اب ہر گھرانہ ہولڈنگ (Maximum Holding) کو یہ دے رکھے کے بعد بے معمول ہولڈنگ ہم ہو جائے ہیں جس کا سبب یہ ہے کہ اس کی وجہ سے پیدا ہوا اس کی داری ح کی حکومت پر کاری ہر برعائد ہوگی و سبب عوام کبھی معاف نہیں کر سکے۔

شری ورکام گوڈال رائی (رحل) : اب کو معاف کر گئے

شری عبدالرحمن : مسامحہ کر دیجئے

شری ورکام گوڈال رائی : ہاں اب جو واپس کر رہے ہیں

شری عبدالرحمن : میں مسئلہ روٹی کی وکالت کر رہا ہوں۔ میں نے کہا ہوں کہ جو اعداد و شمار میں نے کروٹا اوں پر محدود کیے۔ یہ پورے کا اسکا لنگے کی پیداوار میں حوالہ دیا۔ وہ ایک جلی سا کوٹا ہونا ہے۔

شری ورکام گوڈال رائی : یہ تھریورٹیکل (Theoretical) ہے ()
پراکٹیکل (Practical) ()

شری عبدالرحمن : اچھے دن میں دے دے ہوئے ہیں واپس کر کے نام،
اب حساب آ رہے ہیں کہ کس کو کتنا حصہ دے دے ہوئے ہیں۔

مسٹر ڈپٹی اسپیکر : جو کہ اب وہ ہو گا ہے۔ ہم اس سے بہتر ہیں
کل ڈھائی ہے۔

The House then adjourned till Half Past Two of the Clock
on Friday the 18th December 1953